Morfološka i sintaktička razina jezika novina i mrežnih portala

Knežević, Antonela

Master's thesis / Diplomski rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:368428

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

FILOZOFSKI FAKULTET
SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Repository / Repozitorij:

FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek

zir.nsk.hr

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet

Diplomski studij Hrvatskoga jezika i književnosti

Antonela Knežević

Morfološka i sintaktička razina jezika novina i mrežnih portala

Diplomski rad

Mentorica: prof. dr. sc. Vlasta Rišner

Osijek, 2015. godina

0. Sadržaj

0.1. Sažetak i ključne riječi 3
1. Uvod 4
2. Mediji 5
2.1. Značajke hrvatskoga standardnog jezika 6
2.2. Publicistički funkcionalni stil 8
2.3. Normativne razine 9
2.4. Morfološka razina 10
2.4.1. Glagoli 10
2.4.1.1. Futur I. 10
2.4.1.2. Kondicional I. 12
2.4.1.3. Glagolski prilog/pridjev 16
2.4.2. Pridjevi 18
2.4.2.1. Navesci 19
2.4.3. Zamjenice 22
2.4.3.1. Neodređene zamjenice 22
2.4.4. Prijedlozi 25
2.4.4.1. Između/među 25
2.4.4.2. S/sa 26
2.4.4.3. Za + G/A/I 29
2.4.4.4. Iz + G 30
2.4.4.5. Tokom/tijekom 31
2.4.4.6. Parni prijedlozi 33
2.4.4.6.1. OD/DO 33
2.4.5. Veznici 34
2.4.5.1. Ni i niti 34
2.4.5.2. Bez obzira na to da 36
2.4.5.3. S obzirom na to da 37
2.5. Sintaktička obilježja 39
2.5.1. Položaj enklitike 40
2.5.2. Posvojni genitiv/pridjev 42
2.5.3. (Ne)punoznačni glagol + glagolska imenica 44
2.5.4. Složene rečenice i zarez 46

3. Zaključak 49

4. Literatura 51

5. Životopis 58

0.1. Sažetak i ključne riječi

Rad se bavi istraživanjem morfoloških i sintaktičkih obilježja u jeziku suvremenih hrvatskih medija. Iako se mediji stalno razvijaju, danas se govori o postojanju četiriju medija, a to su internet, televizija, radio i novine. Primjeri koji se navode u radu preuzeti su s različitih mrežnih portala te iz novinskih članaka *24 sata*, *Glasa Slavonije* te *Večernjega lista*. Izdvojeni su primjeri pravilne i nepravilne uporabe kako bi se dobio uvid u kojoj se mjeri mediji pridržavaju, odnosno ne pridržavaju propisanih pravila. Na morfološkoj razini promatrana je uporaba određenih glagolskih vremena i načina (futura I., kondicionala I.) te oblika (glagolskog priloga i pridjeva), te pridjevi (navesci), zamjenice (neodređene), prijedlozi (između/među, s/sa, za + G/A/I, iz + G, tokom/tijekom i parni prijedlozi) i veznici (ni/niti, bez obzira na to da, s obzirom na to da). Na sintaktičkoj razini opisan je položaj enklitike, posvojni genitiv/pridjev, nepunoznačni glagoli/glagolske imenice, a na pravopisnoj zarez u složenim rečenicama.

Ključne riječi: morfologija, sintaksa, jezik, novine, mrežni portali

1. Uvod

Cilj rada prikazati je u kolikoj se mjeri mediji pridržavaju, odnosno ne pridržavaju, norme hrvatskoga standardnog jezika. Budući da se nepravilna uporaba hrvatskoga jezika može istraživati na fonološkoj, morfološkoj, tvorbenoj, sintaktičkoj razini, potrebno je naglasiti da se rad bavi istraživanjem i opisivanjem morfoloških te sintaktičkih obilježja u suvremenim hrvatskim medijima. Treba napomenuti kako često može doći do ispreplitanja morfoloških i sintaktičkih obilježja u istoj rečenici te se tako onda može govoriti i o morfosintaktičim obilježjima.

U radu se krenulo od pretpostavke da će se pogreške pojavljivati u jednakoj mjeri kako na mrežnim portalima, tako i u novinama. Opis je zahtijevao prikupljanje novinskih članaka *24 sata, Glasa Slavonije* i *Večernjeg lista* te pretraživanje mrežnih portala, a potom uočavanje u kolikoj se mjeri ispravno primjenjuju morfološka i sintaktička obilježja.

Kao reprezentativna građa za teorijski pristup poslužila je sljedeća literatura: *Jezik medija,* L. Hudeček i M. Mihaljević, *Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskome standardnom jeziku*, A. Frančić, L. Hudeček i M. Mihaljević te *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika,* J. Silića. Potrebno je napomenuti kako je područje jezika medija tek rubno istraženo, većinom su istraživanja usmjerena na prikaz tek jednog dijela jezika (pr. pravopis).

2. Mediji

Mediji su danas postali dio ljudske svakodnevnice, čovjek ima potrebu svakodnevno informirati se o različitim događajima kako bi sebi olakšao življenje. Primjerice, ukoliko čovjek putuje na određeno mjesto, ima potrebu informirati se o kulturi toga naroda, o aktualnim događanjima ili znamenitostima toga mjesta, a sve to kako bi sebi olakšao boravak. Čovjek se tako svakodnevno služi medijima kako bi bio obaviješten o onome što se događa u svijetu ili radi informiranja o temama za koje pokazuje interes.

Mediji imaju ulogu u prenošenju obavijest, odnosno informiranju pojedinca o aktualnim temama koje se događaju u njihovom gradu, državi ili općenito u svijetu. Budući da se mediji svakodnevno slušaju i čitaju, potrebno je da te obavijesti budu na pravilan način iznesene, odnosno da budu u skladu s propisanom jezičnom normom.

Mediji se stalno razvijaju, no danas se govori o postojanju četiriju dominantnih medija, a to su novine, radio, televizija te u posljednje vrijeme najpopularniji i najpristupačniji izvor informiranja internet. Iako sva četiri medija imaju ulogu u prenošenju raznovrsnih informacija, razlikuju se po načinu na koji se te informacije iznose. Medije po načinu iznošenja obavijesti možemo podijeliti na govorne, odnosno na one u kojima se obavijest i podatci prenose govorom (radio i televizija) i na pisane, odnosno one u kojima se obavijest i podatci prenose pismom (novine i internet).

Kada se govori o različitostima među medijima, potrebno je spomenuti njihov odnos prema vremenu. Treba primijetiti da je u različitim medijima odnos prema vremenu različit. Primjerice, novine čovjek može čitati, kao i mrežne sadržaje, kad god poželi. Čitatelj se tako uvijek može vratiti na dio koji nije razumio ili o kojem bi možda htio više promisliti. Televizijski i radijski program pak odvijaju se u stvarnom vremenu, stoga je nužno da informacija odmah bude razumljiva gledatelju, kao i slušatelju. Vijest u novinama tako može biti opširnija, potpunija i temeljitija dok rečenice mogu biti dulje i mogu imati složeniju strukturu. Na radiju i televiziji vrijeme emitiranja vijesti strogo je određeno. Vijest stoga mora biti kraća i sadržajnija, a duge i umetnute rečenice nisu dopuštene. (Hudeček i Mihaljević, 2009: 7).

2.1. Značajke hrvatskoga standardnog jezika

Standardni je jezik određen eksplicitnom, propisnom normom koju trebaju utvrditi i verificirati stručnjaci u za to zaduženim organizacijama (institutima, fakultetima, povjerenstvima i sl.). Tko želi dobiti posao u školstvu, znanosti, novinama ili na radiju, mora svladati standardni jezik.

Poznavanje standardnoga jezika omogućuje npr. razgovor između stanovnika Bednje u Hrvatskom zagorju i stanovnika Podšpilja na otoku Visu koji se, da nikada nisu išli u školu te da govore isključivo svojim mjesnim govorom, gotovo ne bi mogli sporazumjeti. (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2006: 19).

Osnovne su značajke hrvatskog standardnog jezika autonomnost, svjesna normiranost, stabilnost u prostoru, elastična stabilnost u vremenu te naposljetku višefunkcionalnost.

- Autonomnost polazi od toga da bi jezik trebao biti neovisan o svim narječjima, uključujući i štokavsko narječje, koje je najbliže standardnom jeziku.

Iako je štokavština u osnovi hrvatskoga standardnog jezika, govornici štokavskog narječja nisu time privilegirani. Govornici svih hrvatskih narječja u istom su položaju prema standardnomu jeziku. Budući da standardni jezik nije ničiji materinski jezik, svi bez iznimke moraju uložiti svjestan napor da bi ga naučili. Standardni se jezik ne dobiva rođenjem nego se stječe učenjem. (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2006: 23).

- Svjesna normiranost nalaže da jezik bude normiran temeljnim jezičnim priručnicima kao što su rječnik, pravopis, gramatika te jezični savjetnik.

Dvojbe o tome pripada li što standardnom jeziku postoji na mjestima gdje postoji mogućnost izbora između jezičnih jedinica. S obzirom na to da inačice postoje na svim jezičnim razinama, sve su jezične razine standardnog jezika uređene normom te se tako može govoriti o fonološkoj, gramatičkoj, leksičkoj, sintaktičkoj te drugim normama.

- Stabilnost u prostoru zahtijeva da jezik bude jednak na čitavom području Hrvatske.

Temeljna svrha standardnoga jezika, pa tako i hrvatskoga, jeste da bude općekomunikacijsko sredstvo. Hrvatski standardni jezik izgrađen je tako da može zadovoljiti sve komunikacijske potrebe svih govornika hrvatskoga jezika bez obzira na njihovo zemljopisno podrijetlo. (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2006: 27).

- Elastična stabilnost u vremenu teži tomu da se jezik što manje mijenja u vremenu, no smatra da su promjene u jeziku nužne s vremenom kako bi se zadovoljile potrebe suvremenoga života.
- Važno obilježje jezika je i višefunkcionalnost prema kojoj se standardni jezik može podijeliti na više stilova.

To znači da je njegova funkcija kao jezika višestruka; on može biti jezikom novina, ureda, no i znanstvenim jezikom.

Govori se o postojanju pet najvažnijih funkcionalnih stilova hrvatskoga standardnog jezika, a to su:

a) književnoumjetnički funkcionalni stil

b) razgovorni funkcionalni stil

c) administrativni funkcionalni stil

d) znanstveni funkcionalni stil

e) publicistički funkcionalni stil

V. Rišner ističe[1] kako Marina Katnić-Bakaršić (2007.) u Stilistici „govori o znatno većem broju stilova nego što to čine hrvatski stilističari, a jezik novina, radija i televizije, bez interneta, a i bez reklama, koje prema njezinu razvrstavanju pripadaju reklamnom stilu, vezuje uz žurnalistički stil."

Funkcionalni stilovi standardnoga jezika međusobno se razlikuju po odnosu kojega imaju prema normi, tj. po stupnju njegove dopuštene individualnosti. Što je odnos prema normi obvezatniji, to je manji stupanj dopuštene individualnosti. Primjerice, u književnoumjetničkom funkcionalnom stilu dopušteno je najviše slobode jer je odnos prema normi najmanje obavezan. (Hudeček i Mihaljević, 2009: 9).

[1] Navod se prenosi iz rada sa znanstvenoga skupa Jezik medija nekada i sada (u tisku).

2.2. Publicistički funkcionalni stil

Funkcionalni stil koji susrećemo u medijima obično se naziva publicističkim ili novinarskim funkcionalnim stilom. To je stil javnoga priopćavanja kojim se služe novinari i publicisti pišući tekstove za dnevne novine, časopise te ostale tiskovine.

U literaturi se može naići i na razdvajanje novinarstva od publicistike pa se tako, prema Josipu Siliću, može govoriti o novinarsko-publicističkom stilu. Silić objašnjava kako se pod pojmom novinarstva smatra pisanje i izdavanje dnevnih i periodičnih novina, a publicistika obuhvaća tiskane materijale aktualnoga kulturnog, književnog i društveno-političkog života u dnevnim i periodičnim listovima, časopisima i zasebnim tiskovinama. (Silić, 2006: 75).

Značajke publicističkoga stila su jezična živost i težnja ovjerenosti upotrijebljenih jezičnih jedinica, a upravo ta je značajka uvjetovana korisnikom koji treba jasnu i razumljivu obavijest pisanu razumljivim stilom. Dnevne novine i informativne emisije imaju najširi krug korisnika: njihova je namjena da u prvome redu obavijeste, tj. da na najkraći način prenesu primatelju obavijest. To se nužno odražava i u njihovu jeziku, pa u dnevnim novinama imamo gotovo potpunu redukciju glagolskih vremena na prezent, perfekt i futur te čestu uporabu onih oblika koji u normu prodiru unatoč normativnim zabranama. (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2006: 247).

Osim što se publicistički stil ostvaruje u pisanome mediju (novine i mrežni portali), on se može ostvariti i u govornim medijima (televizija i radio).

Novinari i radijski voditelji imaju veliku ulogu u oblikovanju svijesti o jezičnim pitanjima i pravilima te je potrebno da informacije koje iznose, osim što budu točne svojim sadržajem, budu točne i svojim izrazom. Dakle, trebali bi upotrebljavati jezik usklađen sa zahtjevima standardnojezičnih normi i biti svjesni odgovornosti koja je posljedica činjenice da čitatelji, slušatelji i gledatelji svakodnevno prate njihov jezik i da mnogi od njih tako oblikuju svoju jezičnu svijest. No ipak, „svatko tko dobro poznaje hrvatski jezik često uočava brojne pogreške u novinama, na radiju i na televiziji.“ (Hudeček i Mihaljević, 2009: 5).

2.3. Normativne razine

Norma određuje pravilnost jezičnih jedinica u standardnome jeziku i pravilnost jezičnih jednica u kojemu od funkcionalnih stilova standardnoga jezika. Ona obuhvaća jezik na svim njegovim razinama te razlikujemo:

Fonološku normu	pr. *razbješnjeli*/*razbjesnjeli*, *element*/*elemenat*
Morfološku normu	pr. *krvlju*/*krvi*, *mladošću*/*mladosti*
Tvorbenu normu	pr. *čitatelj/čitalac, psihologica/psihologinja*
Sintaktičku normu	pr. *Ivanov prijatelj/prijatelj od Ivana*
Leksičku normu	pr. *posjet/posjeta, sudionik/učesnik*
Pravopisnu normu	pr. *pogrješka/pogreška, zadatci/zadaci*
Naglasnu normu	pr. *stùdent/studênt*

(Tablica br. 1)

Dvojba uvijek dovodi do nestabilnosti jezične norme. Norma može biti nestabilna zbog različitih razloga:

- norma je nestabilna jer nam priručnici ne daju jasan odgovor (npr. kako se sklanja ime *Matea*).
- norma je nestabilna jer je dopušteno više mogućnosti (npr. *zadaci*/*zadatci*, *ne ću*/*neću*).
- norma je nestabilna jer se priručnici razlikuju (npr. *vijek - vijekovi* ili *vjekovi*).
- norma je nestablna jer nije u skladu s praksom u drugim strukama (npr. decimalni se brojevi pišu s točkom u matematici i informatici 5.1, a sa zarezom u pravopisu 5,1).
- norma je nestabilna jer se u praksi najčešće ne poštuju normativna pravila (pr. u praksi se provodi **napredak kojeg se vidi*, a norma propisuje *napredak koji se vidi*). (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2006: 19).

2.4. Morfološka razina

Morfologija je dio gramatike koji proučava vrste riječi te njihove oblike, odnosno njihovu morfološku strukturu.

2.4.1. Glagoli

Glagoli su promjenjive vrste riječi koje pokazuju da netko nešto radi, da se nešto zbiva ili naznačuju stanje u kojemu se netko ili nešto pak nalazi (*kuhati, učiti; grmjeti, sijevati; putovati, trčati*). Promjena glagolskih oblika naziva se *konjugacija* ili *sprezanje*.

Glagolske su kategorije:

- vrijeme (*sadašnje*/*prošlo*/*buduće*),
- lice (*prvo*/*drugo*/*treće*),
- broj (*jednina*/*množina*),
- vid (*svršeni*/*nesvršeni*),
- prijelaznost (*prijelazni*/*neprijelazni*),
- način (*izjavnost*/*zapovjednost radnje*/*uvjetnost radnje*).

2.4.1.1. Futur I.

Futur prvi glagolski je oblik kojim se izražava buduće vrijeme. Tvori se od infinitiva glagola i prezenta pomoćnog glagola *htjeti*. Oblici prezenta pomoćnog glagola *htjeti* mogu biti nenaglašeni: *ću*, *ćeš*, *će*, *ćemo*, *ćete*, *će* i naglašeni: *hoću*, *hoćeš*, *hoće*, *hoćemo*, *hoćete* i *hoće*.

Kada se futur prvi tvori od infinitiva i nenaglašenih oblika pomoćnog glagola *htjeti*, nenaglašeni oblici pomoćnog glagola mogu dolaziti i iza infinitiva i ispred infinitiva. Kada dolaze iza infinitiva, infinitiv se rabi bez završnog i (inf. *čitati >čitat*). Tada se *t* ispred oblika prezenta pomoćnog glagola *htjeti* ne izgovara [čitaću]. Kada dolaze ispred infinitiva, infinitiv se rabi sa završnim *i* (inf. *čitati* > *čitati*).

Kada se futur prvi tvori od naglašenih oblika prezenta pomoćnog glagola *htjeti*, naglašeni oblici pomoćnoga glagola htjeti dolaze ispred infinitiva. Tada se infinitiv rabi sa završnim *i* (inf. *čitati <čitati*), primjerice *hoću čitati knjigu*.

Infinitivi se glagola na *-ći* rabe sa završnim *i* i kad su oblici prezenta pomoćnoga glagola *htjeti* iza infinitiva i kad su oblici prezenta pomoćnog glagola *htjeti* ispred infinitiva (*doći ću*/*ću doći*). (Silić i Pranjković, 2005: 91). Katkad se griješi čak i tako da se piše *biće* umjesto *bit će*.

Ponekad dolazi do zamjene oblika futura I. s futurom II, primjerice *pogledat ću* zamijenjeno je oblikom *budem pogledala.*

Budemo vidjeli što možemo učiniti. (http://www.vijesti.rtl.hr/novosti/506308/sinovi-lokalnih-mocnika-tjeraju-strah-u-kosti-vrbovcanima/, pristupljeno 31. srpnja 2015.)

- Pravilna uporaba futura I. :

3. *I u sljedećim godinama morat ćemo dizati trošarine, sukladno s direktivama, na duhan.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 2)

4. *Tijekom današnjeg dana počet će padati kiša, a temperature će se polako spuštati.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 4)

5. *Spriječit ćemo postavljanje dvojezičnih ploča jer one nisu nikada bile, niti će biti u Vukovaru.* (24 sata, 4. svibnja 2015., str. 18)

Kada infinitiv na *–ti* dolazi poslije oblika pomoćnog glagola, u govoru i pismu se ne gubi kranje *–i*.

3. *Kotač gospodarstva konačno se pokrenuo i to je važno, a fokus Vlade i dalje će biti na smanjenju deficita i zaustavljanju rasta javnog duga – rekao je Grčić.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 17)
4. *Za pojedince s negativnom ocjenom ili ocjenama još uvijek nije sve završeno, slijedi im tjedan ili dva dana produžene nastave, u kojoj će još jednom prijeći gradivo koje nisu svladali tijekom školske godine, i popravni ispit.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 6)

- Nepravilna uporaba futura I.:

1. *Malo im je, pa će si EU zastupnici povećat budžet za svoje urede.* (24 sata, 4. svibnja 2015., str. 8)

   U navedenom primjeru nepravilno je infinitivu ispušteno kranje *–i*.
2. *Kad narastem biti ću…* (http://www.mojosijek.hr/kad-narastem-biti-cu-2/2074.html, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)
3. *Berlusconi: Biti ću ministar mom prijatelju Putinu* (http://politika24.net/berlusconi-biti-cu-ministar-mom-prijatelju-putinu/, pristupljeno 31.srpnja 2015.)

4. *Mesić: Ne zadržavam utjecaj u vojsci, biti ću doživotni bivši predsjednik* (http://arhiva.nacional.hr/clanak/74255/mesic-ne-zadrzavam-nikakav-utjecaj-u-vojsci-biti-cu-dozivotni-bivsi-predsjednik, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)
5. *Perica: „Želim, hoću, mogu i biti ću trener"!* (http://www.antenazadar.hr/clanak/2015/07/perica-zelim-hocu-mogu-i-biti-cu-trener/, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

U navedenim primjerima nepravilno je upotrijebljen futur I., koji treba glasiti *bit ću*, a ne *biti ću*.

6. *Izrael prijeti novim napadima na Pojas Gaze: „Ako provokacije ne prestanu morati ćemo uzvratiti znatno žešće"* (http://www.advance.hr/vijesti/izrael-prijeti-novim-napadima-na-pojas-gaze-ako-provokacije-ne-prestanu-morati-cemo-uzvratiti-znatno-zesce/, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)
7. *Jako su nezgodni i morati ćemo se dobro potruditi kako bi ih svladali", otkrio je Manuel Štrlek za RTL o protivniku Hrvatske u osmini finala SP-a.* (http://net.hr/rukomet/kauboji-gledali-brazil-i-iznenadili-se-vidjenim/, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

U navedenim primjerima infinitiv treba ispustiti kranje *–i* (*morat ćemo*).

2.4.1.2. Kondicional I.

Kondicional prvi glagolski je oblik kojim se izražava način vršenja glagolske radnje. Tvori se od nenaglašenog oblika aorista pomoćnoga glagola *biti* i pridjeva radnog glagola koji se spreže. Kondicionalom prvim izražava se želja: *Što biste danas jeli? – Danas bismo jeli ribu*. – te uvjet i mogućnost (koji idu zajedno – pritom uvjet prethodi mogućnosti): *Kad bismo je imali, danas bismo jeli ribu*. (Silić i Pranjković, 2005: 92). Njegova paradigma trebala bi se upotrebljavati na sljedeći način:

	JEDNINA	MNOŽINA
1.	**bih** pisao/pisala	**bismo** pisali/pisale
2.	**bi** pisao/pisala	**biste** pisali/pisale
3.	**bi** pisao/pisala	**bi** pisali/pisale

(Tablica br. 2)

- Primjeri pravilne uporabe kondicionala I.:

1. *To što sam doživjela na porođaju i dva tjedna kasnije, ne bih poželjela ni najgorem neprijatelju.* (24 sata, 20. travnja 2015., str. 8)
2. *Zvrk ima jako lijepo i zaglađeno perje, jer da mu jedno perce strši, ne bi mogao ući u konkurenciju.* (24 sata, 22. travnja 2015., str. 10)
3. *Ne bismo mi nasjeli da moj suprug već ranije nije bio nagrađivan kao najbolji radnik.* (24 sata, 20. travnja 2015., str. 14)
4. *Znamo da je danas teško vrijeme, i da sve pokušavamo napraviti kako bismo stvorili što bolje uvjete življenja u našem gradu, da se vi koji ćete danas-sutra otići na fakultete vratiti u Županju.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 25)

U primjerima je vidljiva pravilna uporaba aorista pomoćnog glagola *biti* (*bih, bi* i *bismo*).

- Nepravilna uporaba kondicionala I.:

Često se umjesto pravilnog sprezanja pomoćnog glagola biti u kondicionalu upotrebljava oblik *bi* u svim licima. Ta je pogreška osobito česta u govornim medijima. (Hudeček i Mihaljević, 2009: 54).

Najčešće se griješi u prvom licu jednine, gdje se upotrebljava oblik *bi*, umjesto *bih*.

1. *Eriksson 'poludio': Ja bi trebao biti engleski izbornik* (http://www.tportal.hr/sport/nogomet/180703/Eriksson-poludio-Ja-bi-trebao-biti-engleski-izbornik.html, pristupljeno 6. kolovoza 2015.)
2. *Prikupljeno 8.400,00 kuna za projekt 'I ja bi na more'* (http://www.cakovec.hr/web/prikupljeno-8-40000-kuna-za-projekt-i-ja-bi-na-more/ , pristupljeno 29. kolovoza 2015.)
3. *'Ja bi vam nakon ovog povećao plaću'* (http://arhiva.nacional.hr/clanak/130439/ja-bi-vam-nakon-ovog-povecao-placu, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)
4. *Nije tada mogla razumjeti zašto se ona kao djevojčica u lijepoj haljinici ne bih penjala po drveću ili vozila bicikl kao njezina braća.* (24 sata, 4. svibnja 2015., str. 28). U navedenom primjeru upotrebljeno je prvo lice jedinine umjesto trećega lica.

Ispravan oblik za prvo lice množine kondicionala I. je *bismo*, a ne *bi*, kako je upotrijebljeno u sljedećim primjerima.

1. *Praktički ništa: da bi u svakodnevnom životu osjetili promjenu, rast BDP-a nekoliko kvartala morao bi biti veći od 3 posto.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 2)
2. *I zato bi trebali imati kamatne stope kao što imaju građani u drugim zemljama – kazao je ministar u intervjuu Mediaservisu pa zaključio da bi trebalo uzimati kredite u kunama, ali da bi kamata na taj kredit trebala biti najviše tri posto.* (Večernji list, 20. travnja 2015., str. 2)
3. *Ibrahimović: Van Gaal i ja bi se stalno svađali, ali ja to volim...* (http://www.24sata.hr/nogomet/ibrahimovic-van-gaal-i-ja-bi-se-stalno-svaali-ali-ja-to-volim-429925, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)
4. *Uvođenje eura bi nam spustilo kamatu i svake godine bi uštedjeli šest milijardi kuna.* (24 sata, 4. svibnja 2015., str. 2)
5. *Radošević šokirao suigrače: 'Kako je Josip to odbio, pa mi bi pješke išli u Parmu!'* (http://www.jutarnji.hr/radosevic-sokirao-suigrace---kako-je-josip-to-mogao-odbiti--pa-mi-bi-pjeske-isli-u-parmu--/1079703/, pristupljeno 19. kolovoza 2015.)
6. *Neovisno o tome je li Dugopolje odustalo ili ne, mi bi išli na pobjede.* (http://www.novilist.hr/Sport/Nogomet/Damir-Kreilach-Moramo-se-iskupiti-za-ono-sto-smo-pruzili-ove-polusezone, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)
7. *Mali Ukrajinci u Splitu: Mi bi opet došli!* (http://www.slobodnadalmacija.hr/Split-%C5%BEupanija/tabid/76/articleType/ArticleView/articleId/288410/Default.aspx, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)
8. *I mi bi Istru reklamirali u Turskoj da imamo novca.* (http://www.24sata.hr/news/i-mi-bi-istru-reklamirali-u-turskoj-da-imamo-novca-109400, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)
9. *Mi bi trebali biti ponos i dika ovdje, ali ne shvaća, ne shvaća to puno ljudi u Hrvatskoj.* (http://www.jutarnji.hr/suker-nije-stedio-novinare--imamo-puno-antinogometne-politike-/1376262/, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)
10. *Džihad? Ne, hvala, mi bi gledali 'Očajne kućanice'* (http://mojtv.hr/magazin/4721/dzihad-ne-hvala-mi-bi-gledali-ocajne-kucanice.aspx, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

Ispravan oblik za drugo lice množine kondicionala I. je *biste*, a ne *bi*, kako je upotrijebljeno u sljedećim primjerima.

1. *Vučemilović poručio Glavaševiću: Vi bi bili najsretniji da se branitelji kolektivno ubiju* (http://www.slobodnadalmacija.hr/Hrvatska/tabid/66/articleType/ArticleView/articleId/261623/Default.aspx, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

2. *BAHATI VUČIĆ: Vi bi pozitivno o Gotovini? Kad ćete vi pozitivno o srpskim generalima?* (http://www.dnevno.hr/vijesti/regija/bahati-vucic-vi-bi-pozitivno-o-gotovini-kad-cete-vi-pozitivno-o-srpskim-generalima-5878-5878, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

3. *Vi bi danas trebali uhvatiti znate koliko u Hrvatskoj gradonačelnika i načelnika?* (http://dnevnik.hr/vijesti/hrvatska/vi-bi-danas-trebali-uhvatiti-znate-koliko-u-hrvatskoj-gradonacelnika-i-nacelnika-jedno-300---358874.html, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

Zanimljiva su sljedeća dva primjera koja pokazuju kako se jedna vijest može interpretirati na više načina. Prvi primjer preuzet je s mrežnoga portala, dok je drugi primjer preuzet iz novinskog članka.

1. *Bozanić o papi Franji: I ja bi se vozio ZET-om, ali moram stići točno na vrijeme* (http://www.republikainfo.com/index.php/top-teme/8055-bozanic-o-papi-franji-i-ja-bi-se-vozio-zet-om-ali-moram-stici-tocno-na-vrijeme, pristupljeno 21. kolovoza 2015.)
2. *'I JA BIH SE VOZIO ZET-om, ALI IMAM POTREBU NEGDJE STIĆI TOČNO NA VRIJEME' Bozanić o papi Franji* (http://www.jutarnji.hr/-ne-sjecam-se-kad-sam-se-zadnji-put-vozio-javnim-prijevozom--bozanic-podijelio-dojmove-o-novom-papi-franji/1092284/, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

„Postavlja se pitanje koliko točno treba prenijeti čije riječi, uključuje li navođenje i dosljedno prenošenje jezičnih pogrešaka ili bi ih pak trebalo ispraviti prije nego se čiji navod objavi u novinama ili televiziji?“ (Hudeček i Mihaljević, 2009: 197).

U sljedećem primjeru zamjećuje se nepravilna uporaba kondicionala u prvom licu jednine.

1. *„Spržiti DVD? Ja bi to znala objasniti na svom jeziku. Spržiti - ispeći. A DVD?! Koji je to vrag?!“ čudi se baka Mica. Baka Reza ne zna što je DVD, ali dobro zna što bi se dalo spržiti: „Pa ja bi spržila, popržila nešto za jesti. Kupus, slaninu i tako šunku i to, malo*

oko tih mesnatih proizvoda je li.“ (https://dnevnik.hr/vijesti/hrvatska/sprziti-dvd-ja-bi-sprzila-slaninu-i-sunku-a-ne-dvd---275729.html, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

Ako se prenose riječi pojedinca kojeg je novinar, primjerice, pitao za mišljenje o čemu, pogrešku onda nije nužno ukloniti jer ona može pojačavati dojam o neposrednoj komunikaciji. Tako bi se u navedenom primjeru mogla opravdati uporaba nepravilnog oblika kondicionala jer se radi o komentaru građanina na nekakvu društvenu situaciju.

Postavlja se pitanje koje komentare građanina treba lektorirati. Novinari bi navode javnih osoba u intervjuima i novinskim člancima ipak trebali lektorirati, barem tako da se uklone one najgrublje pogreške. „U govornome mediju status pogreške je ipak bitno drugačiji nego u pisanome, već i zbog toga što je veći utjecaj pisanih medija na opću pismenost.“ (Hudeček i Mihaljević, 2009: 198).

2.4.1.3. Glagolski prilog/pridjev

Nerazlikovanje glagolskog priloga *slijedeći* i pridjeva *sljedeći* često dovodi do pogreške.

Glagolski prilog sadašnji ili particip prezenta imaju samo nesvršeni glagoli. Tvori se tako da se obliku 3. lica množine prezenta doda nastavak *–ći*, uz promjenu ili bez promjene naglaska. Njime se izražava glagolska radnja kao pratnja radnje izražene predikatnim glagolom: *Sreo je svoga prijatelja krećući se Ilicom*.

Pridjevi su pak riječi kojima se izriču svojstva predmeta i pojava, označenih drugim vrstama riječi, i odnosi među njima. Primjerice *zelena trava*, *dječja knjiga*, *sljedeći dan*.

Pridjev *sljedeći* je sklonjiva riječ koju bi trebalo dobro razlikovati od nesklonjivoga glagolskog priloga sadašnjeg *slijedeći* (*sljedeći prigovori*, *sljedećeg pacijenta*/ *slijedeći zeca*, *slijedeći tragove*).

- Pravilna uporaba glagolskog priloga/pridjeva:

1. *Prema podacima s meteorološkog portala Accuweather, od četvrtka pa sve do kraja sljedećega tjedna očekuje nas obilje sunca, jutarnje temperature oko 14 stupnjeva, a najviše dnevne i do 25 Celzijevih stupnjeva.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 4)
2. *Općina Bilje za ovu i sljedeću godinu ima velike planove i priprema brojne projekte.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 17)

3. *Ove sam godine fokusiran na dobre rezultate u objema skupinama, a sljedeće ću godine imati nove snove.* (Večernji list, 20. travnja 2015., str. 30)

Navedeni primjeri prikazuju pravilnu uporabu pridjeva *sljedeći.*

1. *Otkrijte kako je dječak iz Cheshirea slijedio svoj san i postao zvijezda svjetskoga glasa.* (24 sata, 20. travnja 2015., str. 82)
2. *Slijedi ujednačivanje i smanjivanje plaća u ostalim podružnicama i tvrtkama u sastavu Holdinga.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 12)
3. *Protiv neopreznog vozača slijedi prekršajna prijava.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 10)

- Nepravilna uporaba glagolskog priloga/pridjeva:

U sljedećim primjerima prikazana je nepravilna uporaba pridjeva, odnosno, na mjestima gdje treba biti pridjev, upotrebljava se glagolski prilog.

1. *Rihanna je mentorica slijedeće sezone showa The Voice* (http://www.otvoreni.hr/rihanna-je-mentorica-slijedece-sezone-showa-the-voice/, pristupljeno 17. kolovoza 2015.)
2. *Slijedeći tjedan ide novi puni kamion donacija za Slavoniju* (http://www.regionalexpress.hr/site/more/slijedei-tjedan-ide-novi-puni-kamion-donacija-za-slavoniju, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)
3. *Slijedeći bi premium Samsungov Galaxy dakle mogao biti metalan, a na redu je novi Note III, koji po rasporedu na sunce treba na jesen.* (http://www.smartphonehrvatska.com/2013/04/14/samsung-galaxy-metal/, pristupljeno 23.ožujka 2013.)
4. *Novi Zagreb i Trešnjevka slijedeći tjedan na završnici MŽRKL za kadetkinje u Novom Sadu* (http://www.zenska-kosarka.com/novi-zagreb-i-tresnjevka-slijedeci-tjedan-na-zavrsnici-mzrkl-za-kadetkinje-u-novom-sadu/, pristupljeno 23.ožujka 2013.)
5. *SANDADEROVI ODVJETNICI OTKRIVAJU SLIJEDEĆI KORAK U OBRANI* (http://www.jutarnji.hr/sanaderovi-odvjetnici-otkrivaju-slijedeci-korak-u-obrani-novi-potezi-jadranke-slokovic-i-cede-prodanovica/1391603/, pristupljeno 31. srpnja 2015.)

6. *Dijamantni prsten, vrijedan čak 2 milijuna kuna, na dražbi u Christie'su naći će se slijedeći mjesec, a početna cijena bit će prava sitnica - 300 tisuća dolara*. (http://www.index.hr/rouge/clanak/vise-nema-sumnje-zarucnicki-prsten-kim-kardashian-slijedeci-mjesec-ide-na-aukciju/701817.aspx, pristupljeno 17. kolovoza 2015.)
7. *- Ja stvarno želim imati dijete. I to uskoro. Ne još, jer sam trenutačno zauzeta, ali slijedeće godine sigurno - rekla je Paris koja je u vezi sa rokerom Benjijem Maddenom (29) tek tri mjeseca, ali osjeća da bi on mogao biti otac njezing djeteta.* (http://www.24sata.hr/show/paris-hilton-zeli-dijete-do-kraja-slijedece-godine-63516, pristupljeno 17. kolovoza 2015.)
8. *Marija Husar se slijedeće godine želi udati za Vjeku* (http://www.24sata.hr/show/marija-husar-se-slijedece-godine-zeli-udati-za-vjeku-94718, pristupljeno 17. kolovoza 2015.) Ali u daljnjem dijelu teksta koriste pravilan primjer: *Pjevačica je istaknula kako bi se sljedeće godine mogla i udati.*
9. *Lacković: vratit ću se slijedeće sezone još bolji* (http://varazdinske-vijesti.hr/sport/lackovic-vratit-cu-se-slijedece-sezone-jos-jaci.html, pristupljeno 17.kolovoza 2015.)
10. *Sanader se slijedeći tjedan vraća natrag u Hrvatsku?* (http://www.24sata.hr/politika/sanader-se-slijedeci-tjedan-vraca-natrag-u-hrvatsku-193636, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

2.4.2. Pridjevi

Pridjevi su riječi kojima se kazuje kakvo je što, čije je i od čega je ono što znači riječ uz koju stoje.

Pridjevi suzuju opseg značenja riječi kojima se pridijevaju, a to su najčešće imenice, npr. pojam *planinarski dom* obuhvaća samo jedan dio predmeta koje obuhvaća pojam *dom*, *zdrastvena stanica* je uži pojam nego *stanica*, koja osim zdrastvene stanice obuhvaća i meterološku, i veterinarsku, i željezničku, i policijsku, i živu stanicu. (Barić i dr., 1997: 173).

Pridjevi imaju rod, broj, padež te stupanj (*pozitiv*, *komparativ* i *superlativ*).

Po značenju pridjevi se dijele na opisne, gradivne i posvojne.

- Opisni (kvalitativni) pridjevi izriču osobine i odgovaraju na pitanje kakav.
- Gradivni (materijalni) pridjevi izriču tvarnost, od čega je što napravljeno.
- Posvojni (posesivni) pridjevi izriču pripadanje ili kakvu drukčiju povezanost onoga što znače imenice uz koje stoje s onim što znače riječi od kojih su izvedeni. (Barić i dr., 1997: 174).

2.4.2.1. Navesci

Navesci ili pokretni samoglasnici jesu završni samoglasnici (*-a, -e, -u*) koji se pojavljuju u nekim oblicima pridjevno-zamjenične sklonidbe (pr. G *lijepog/lijepoga,* D *lijepom/lijepomu*/ *lijepome*). Navesci nimalo ne utječu na značenje riječi pa stoga nisu obavezan završetak riječi.

Uporaba navezaka bitno je povezana s funkcionalnim stilovima. Navesci se smatraju znakom dobrog, biranog stila. Osobito se preporučuje uporaba navezaka ako se zajedno pojavljuju dva pridjeva ili više njih, pri čemu navezak dolazi samo na prvi pridjev (pr. *norme hrvatskoga standardnog jezika*). (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2006: 119).

„Uvriježeno je mišljenje među kultiviranim govornicima hrvatskog jezika, ali ono nije izričito navedeno ni u jednome normativnom priručniku, da uporabu veznika *–u* i *–e* (koji nisu obvezatni) u sklonidbi određenih pridjeva muškog i srednjeg roda treba raspodijeliti tako da se navezak *–u* veže za dativ, a *–e* za lokativ.“ (Preuzeto iz Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2006: 19).

Pravila za navezivanje su sljedeća:

Genitiv	-a	pr. *lijepoga*
Dativ	-u	pr. *lijepomu*
Lokativ	-e/ Ø	pr. *lijepome/lijepomØ*

(Tablica br. 3)

Navezuje se i pridjev koji je bez imenice (*On je učitelj engleskoga*). U publicističkome funkcionalnom stilu ili se ne navezuje ili se navezuje, ali posve nesustavno. Uporaba oblika bez navezaka može se uvrstiti među dopuštene značajke publicističkog stila jer navezivanje ne propisuje nijedan priručnik.

Treba upozoriti da bi svaka tiskovina ili svaki autor trebao imati osviješten odnos prema navezivanju te znati objasniti kako i po kojim kriterijima upotrebljava naveske. (Hudeček i Mihaljević, 2009: 57). U Coca-Colinom jezičnom priručniku ističe se kako je važno da autor teksta odluči hoće li se zamjenice i pridjevi navezivati te da ih navezuje ili ne navezuje (ovisno o svojoj odluci) dosljedno. (ur. Ćutuk, 2012: 74).

Silić navodi kako je publicistički stil hrvatskoga standardnog jezika varijantne morfološke oblike, gdje god se moglo, sveo na jedan. Tako je oblike genitiva jednine pridjeva muškoga i srednjega roda *–og* i *–oga* sveo na *og*; oblike dativa i lokativa jednine pridjeva muškoga i srednjega roda *–om, -omu* i *–ome* na *–om;* dativ, lokativ i instrumental množine pridjeva muškoga, ženskoga i srednjega roda *–im* i *–ima* na *–im*. (Silić, 2006: 94). Razlog svođenja varijantnih morfoloških oblika na jedan je upravo zbog ekonomičnosti u govoru i pismu.

- Pravilna uporaba navezaka:

1. *Najvažnije je da sav asfalt ide iz ovoga parka, jer mu tu nije mjesto i staze će biti zamijenjene bijelim šljunkom.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 12)
2. *Prošlog studenoga su dvije od njih, Sabina i Paulina nastupile kao članice grupe Firescream u osječkom Cadillacu i rasplesale rock-obradama cijeli klub, koji je krcat.* (Glas Slavonije, 18. i 19. travnja 2015., str. 48)

Primjeri prikazuje pravilnu uporabu naveska *–a* u genitivu.

1. *Naime, Glasov je godišnjak jedinstven na hrvatskom novinskom tržištu.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 15)
2. *Na ovom albumu će biti pjesme koji su se praktički radile dosta dugo vremena tako da će sigurno imati veze s onim što su ljudi od mene čuli na stageu, ali u produkciji se trudim da ne bude jednodimenzionalno i da ima neki novi prizvuk – kaže.* (Večernji list, 11. svibnja 2015., str. 27)
3. *Cameron je u svome pobjedničkom govoru vrlo jasno kazao kao je put prema održavanju tog referenduma sad apsolutno otvoren.* (Večernji list, 11. svibnja 2015., str. 18)

Navedeni primjeri prikazuje pravilnu uporabu naveska u lokativu (*-Ø* ili *-e*).

- Nepravilna uporaba navezaka:

Sljedeći primjeri pokazuju kako u publicističkom stilu nije uobičajeno upotrebljavati naveske.

GENITIV:

1. *Uz ime s nadimkom te „svježu“ fotografiju s opisima ožiljaka i tetovaža za svakog zabilježenog kriminalca do u tančine se opisuje njihova kriminalna prošlost i sklonost.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 4)
2. *I naša medijska kuća, Glas Slavonije, bila je u srijedu temom rasprave na sjednici Gradskog vijeća Osijeka.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 15)
3. *Iz Gradskog društva Crvenog križa Osijek apeliraju na dobrovoljne davatelje krvi zbog povećane potrošnje krvnih pripravaka za transfundiranje bolesnika.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 13)
4. *Glas onih koji ne žele da taj prostor koji se za igru i nastavu tjelesnog odgoja koristi već pola stoljeća prenamijeni u parkiralište.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 17)
5. *Domaće tržište kapitala živnulo je prošlog tjedna.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 4)
6. *Dekanica Filozofskog fakulteta Loretana Farkaš naglašava kako su u fazi idejnog projekta, da imaju tim arhitekata i građevinaca te da nije ni sigurna treba li MZOS uoće davati suglasnost.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 16)
7. *Prema podacima s meteorološkog portala Accuweather, od četvrtka pa sve do kraja sljedećega tjedna očekuje nas obilje sunca, jutarnje temperature oko 14 stupnjeva, a najviše dnevne i do 25 Celzijevih stupnjeva.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 4)
8. *U Grčku prošlog tjedna ušla 21.000 izbjeglica: priljev raste iz tjedna u tjedan* (http://www.vijesti.rtl.hr/novosti/svijet/1725174/u-grcku-proslog-tjedna-usla-21000-izbjeglica-priljev-raste-iz-tjedna-u-tjedan/, pristupljeno 6. rujna 2015.)

Navedeni primjeri prikazuju kako se u genitivu ne upotrebljava navezak *–a*.

DATIV:

1. *Do kraja mjeseca saborskom Odboru za ratne veterane bivši branitelji koji prosvjeduju u Savskoj ulici poslat će svoj prijedlog zakona koji bi trebao riješiti sve probleme branitelja.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 2)
2. *Pozdrav lijepom danu: brnistra cvate, Kaštela se zlate...* (http://slobodnadalmacija.hr/Mozaik/tabid/80/articleType/ArticleView/articleId/285273/Default.aspx, pristupljeno 6. rujna 2015.)

U priloženim primjerima nije upotrijebljen navezak *–u* koji se koristi u dativu.

2.4.3. Zamjenice

Gramatike se uglavnom slažu da su zamjenice riječi koje zamjenjuju druge imenske riječi te da se njima označuju predmeti, bića, svojstva te količine. Zamjenice se dijele prema funkciji i prema značenju. Prema funkciji razlikuju se *imeničke* i *pridjevne* zamjenice, a prema značenju razlikuju se *osobne (lične)*, *posvojne*, *povratne*, *povratno-posvojne*, *pokazne*, *upitne*, *odnosne* i *neodređene* zamjenice. Zamjenice imaju kategorije lica, roda i padež. (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2006: 122).

2.4.3.1. Neodređene zamjenice

Neodređene se zamjenice rabe uz neodređene predmete, bića, svojstva, pojmove i pojave. Pojavljuju se u jednostavnim i složenim oblicima (*tko*, *što* / *nitko*, *nešto*).

Kada se uz zamjenice *nitko*, *ništa*, *ničiji*, *nikoji*, *nikakav*, *nikolik* i *itko*, *išta*, *ičiji*, *ikoji*, *ikakav*, *ikolik* rabe prijedlozi, stavljaju se između predmetaka *ni-* i *i-* zamjenice: pr. *Nećeš to doznati ni od koga*, *Ne klečim ni pred kime*. Hudeček i Mihaljević tako naglašavaju da kada se uz neodređenu zamjenicu tvorenu prefiksima *ni-* i *ne-* nađe prijedlog, on zamjenicu rastavlja na tome tvorbenom šavu i umeće se u nju, pr. ako se prijedlog na nađe pred zamjenicom *nitko*, dobit ćemo rečenicu: *Nisam mislio ni na koga*.“ (2009: 69).

„Neodređenim zamjenicama *nitko*, *gdjetko*, *itko*, *koješta* itd. izriče se što općenito, neodređeno ili odrično. One nastaju dodavanjem riječi ili predmetaka koje upitno značenje pretvaraju u neodređeno.“ (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2006: 129). Dalje navode kako u skupini koju čine prijedlog i neodređena zamjenica koja počinje negacijom *ni-* (*nitko, ništa, nikakav, ničiji, nijedan…)* prijedlog dolazi između niječnoga i ostaloga dijela zamjenice, a svi se dijelovi pišu kao zasebne riječi (tj. rastavljeno). (2005: 129).

U manje zahtjevnoj komunikaciji (npr. u razgovornome stilu) rabe se i konstrukcije *od nikoga*, *u ičemu*, *s nikim*, *pred nikime*, *uz nikakve*. Posebno se to čini kad se neodređene zamjenice pojavljuju u svijesti kao entiteti.

Prijedlog *bez* ne umeće se u neodređenu zamjenicu: pr. *Ostao je bez ičega*.

Pravilna uporaba	Nepravilna uporaba
Ne svađam se ni s kim.	*Ne svađam se s nikim.*
Ni za što na svijetu ne bih to učinio.	*Za ništa na svijetu to ne bih učinio.*
Ni u kakve poslove ne ulazim.	*U nikakve poslove ne ulazim.*
To nije ni u čijem interesu.	*To nije u ničijem interesu.*

(Tablica br. 4)

- Primjeri pravilne uporabe neodređenih zamjenica:

1. *Kim Jong-un ne preza ni pred kojim problemom, a na svakom koraku se trudi izgraditi kult ličnosti.* (24 sata, 20. travnja 2015., str. 21)
2. *Naime, još u početku , priča Vesna, prijatelji i kolege koji uglavnom dobro govore engleski jezik nisu dopustili da se Claude ni na koji način osjeća kao stranac pa i danas s njim razgovaraju na engleskom jeziku.* (Glas Slavonije, 20. travnja 2015., str. 15)
3. *Njen stil glazbe ne spada u komercijalnu vrsstu glazbe i ona sigurno neće pristati ni na što manje*. (Večernji list, 20. travnja 2015., str. 32)
4. *Surfanje brzim internetom nije samo moda, svatko tko je probao blagodati koje pruža 4G mobilna mreža jednostavno ne želi više pristati ni na što sporije*. (Večernji list, 9. svinja 2015., str.10)

Primjeri prikazuju pravilnu uporabu prijedloga i neodređene zamjenice koja počinje na *–ni*.

Kako u jeziku, tako i u govoru prevladava nepravilna uporaba neodređene zamjenice kada dolazi s prijedlogom. Najčešće pogreške odnose se na nerazdvajanje niječnog oblika zamjenice i njezino umetanje ispred prijedloga, primjerice, ispravno bi bilo reći *ni od koga*, a ne *od nikog*, što se često čuje u govoru, ali i vidi u pismu.

- Primjeri nepravilne uporabe neodređene zamjenice:

1. *Budite uspravni, ne saginjite kičmu pred nikim, pa ni jednom vlašću.* (http://www.vecernji.hr/hrvatska/glavas-ce-u-osijeku-prvo-posjetiti-majcin-grob-987362, pristupljeno 31. srpnja 2015.)
2. *Heynckes ljutit: Nikada od nikog nisam tražio savjet pa neću ni od Guardiole* (http://www.index.hr/sport/clanak/heynckes-ljutit-nikada-od-nikog-nisam-trazio-savjet-pa-necu-ni-od-guardiole/672465.aspx, pristupljeno 17. kolovoza 2015.)

3. *BORIS DEŽULOVIĆ ušao je 1991. u okupirani Vukovar: Ti ćuti i ne pričaj s nikim. Samo gledaj i povraćaj...* (http://www.jutarnji.hr/boris-dezulovic-usao-je-1991--u-okupirani-vukovar--ti-cuti-i-ne-pricaj-s-nikim--samo-gledaj-i-povracaj---/988018/, pristupljeno 17. kolovoza 2015.)

4. *Programski odbor konferencije na nikoji način ne jamči da će radovi u ovim časopisima biti objavljeni!* (http://www.efzg.unizg.hr/default.aspx?id=22307, pristupljeno 17. kolovoza 2015.)

5. *Ovo na nikoji način ne dovodi u pitanje opstojnost trenutnih administrativnih jedinica, koje se zovu županije.* (https://razvoj.gov.hr/print.aspx?id=1637&url=print, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

6. *Miočić uoči Nelsona: Ne bih ovo mijenjao za ništa na svijetu!* (http://www.vecernji.hr/borilacki-sport/miocic-uoci-nelsona-ne-bih-ovo-mijenjao-za-nista-na-svijetu-568685, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

7. *Volontiranje nije 'rad za ništa', niti su volonteri nisu besplatna radna snaga.* (http://slobodnadalmacija.hr/Split/tabid/72/articleType/ArticleView/articleId/272835/Default.aspx, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

8. *A. Jolie: Postala sam glumica jer nisam znala za ništa drugo.* (http://www.24sata.hr/strane-zvijezde/a-jolie-postala-sam-glumica-jer-nisam-znala-za-nista-drugo-422413, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

9. *Grubišić: Crkva se u sve upliće, za ništa ne odgovara, a od države uzima milijarde.* (http://www.jutarnji.hr/don-ivan-grubisic--crkva-grozava-civilnost-hrvatske-drzave--a-za-nista-ne-odgovara-/1172836/, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

Navedeni primjeri su neispravni jer nije došlo do razdvajanja niječnog oblika zamjenice i njezinog umetanja ispred prijedloga, a trebalo je.

2.4.4. Prijedlozi

Prijedlozi su riječi koje izriču različite odnose između onog što znače imenice ili na što upućuju zamjenice. Prijedlozi se zovu tako zato što se predlažu, tj. stavljaju ispred riječi s kojom su u vezi. (Barić i dr., 1997: 277).

Frančić, Hudeček i Mihaljević pak ističu kako su prijedlozi riječi kojima se označuju odnosi među bićima, stvarima i pojavama u najširemu smislu riječi, tj. koje izriču različite odnose između onoga što označuju imenice ili zamjenice. (2006:149). Prijedlozi tako znače različite odnose onoga što znači imenica, a imenica, opet, ima različite padeže koji iskazuju različite odnose onoga što ona znači prema radnji o kojoj se u rečenici govori. Stoga se imenica, kada ima uza se prijedlog, veže s njim u onom padežu koji značenjem odgovara njegovu značenju.

Prijedlozi se nalaze ispred riječi na koje se odnose (*u školi*), a samo rijetki mogu dolaziti i iza riječi (*zdravlja radi, reda radi, svemu usprkos*). Neki prijedlozi mogu oblikom biti isti kao neki prilozi, ali se razlikuju po tome što prijedlozi uvijek stoje uz imensku riječ u padežu, a prilozi uz glagol. (Anić, 2007:431).

2.4.4.1. Između/među

Razlika je između tih dvaju prijedloga u tome što prijedlog *između* dolazi kao veza u odnosu dvaju predmeta ili pojava, dok prijedlog *među* dolazi kao veza u odnosu više predmeta ili pojava (pr. *između* Osijeka i Našica, *među* gradovima).

Kad je riječ o izrazima *između ostaloga* i *među ostalim* mala se prednost daje uporabi izraza *među ostalim*, ali nije nepravilno upotrebljavati ni *između ostalog* jer je riječ o uporabno podjednako često okamenjenim tekstnim konektorima i veznim sredstvima. (ur. Ćutuk, 2012: 113).

- Pravilna uporaba prijedloga *između/među*:

1. *Hrvati ne samo da su <u>među</u> najdebljima nacijama na svijetu (ne po novčaniku), nego su i <u>među</u> najizdržljivijima.* (24 sata, 20. travnja 2015., str. 2)
2. *<u>Među</u> suradnicima bih spomenula autora Muzeja krapinskih neandertalaca, paleontologa Jakova Radovčića, jednog od najvećih autoriteta (...)*(24 sata, 6. svibnja 2015., str. 28)

3. *Među zdrastvene radnike ušli bi i oni koji to dosad nisu bili, primjerice logopedi, psiholozi, socijalni radnici.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 2)
4. *Naime, „stanje u ustima" građana Hrvatske među najlošijima je u Europi, pri čemu je KEP indeks kod 12-godišnjaka 3,99.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 6)

U navedenim primjerima prikazana je ispravna uporaba prijedloga *među* zbog toga što primjeri pokazuju vezu više predmeta ili pojava.

1. *Jutarnje temperature kretat će se između jedan i četiri stupnja, a najviše dnevne između deset i petnaest Celzijevih stupnjeva.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 4)
2. *Razlika između dodanih dijelova i starog djela kipova bila je prevelika u boji i nismo je niakko mogli ujednačiti, te bi se točno vidjelo gdje su kipovi spajani.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 12)
3. *- Bio sam u lijevoj traci i pretjecao automobil u desnoj kad su između nas, kroz sredinu projurila tri automobila.* (http://www.24sata.hr/crna-kronika-news/svjedok-pretjecao-sam-auto-izmeu-nas-su-projurila-tri-auta-349223, pristupljeno 31. srpnja 2015.)
4. *'Tolika je ljubav između njih dvojice, to je jedna posebna veza'* (http://www.jutarnji.hr/amerikanka-doji-sina-i-njegovog-prijatelja--toliko-je-ljubavi-izmedu-njih-dvojice--to-je-posebna-veza-/1397883/, pristupljeno 31. srpnja 2015.)

Priloženi primjeri prikazuju pravilnu uporabu prijedloga *između* zbog toga što se radi o odnosu dvaju predmeta ili pojave.

- Nepravilna uporaba prijedloga *između/među*:

Poslali smo pjesmu na natječaj, izabrani smo između 200 pjesama i samo po sebi to je već velik uspjeh. (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 26).

Može se zamijetiti kako u medijima prevladava pravilna uporaba prijedloga između/među, ne dolazi često do njihove zamjene.

2.4.4.2.Prijedlozi s/sa

Mnogim govornicima nije jasno glasi li prijedlog *s* ili *sa*, odnosno kada glasi *s*, a kada *sa*. U hrvatskom jeziku taj prijedlog glasi *s*, no kada se nađe ispred riječi koje počinju glasovima s, š, z, ž te težim glasovnim skupinama (ks, ps i sl.), dodaje mu se navezak *a* te on postaje *sa*. Navezak *a* dodaje se radi lakšega izgovora. (http://bujicarijeci.com/2013/12/s-ili-sa/, pristupljeno 2. rujna 2015.)

Tako treba izgovarati i pisati pr. *komunikacija s kupcem, društvo s ograničenom odgovornošću,* a ne *komunikacija sa kupcem, društvo sa ograničenom odgovornošću.*

- Pravilna uporaba prijedloga *s/sa*:

1. *Za pojedince s negativnom ocjenom ili ocjenama još uvijek nije sve završeno, slijedi im tjedan ili dva dana produžene nastave, u kojoj će još jednom prijeći gradivo koje nisu svladali rijekom školske godine, i popravni ispit.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 6)
2. *Hrvatski branitelj, 70-postotni invalid Vlado Čiček (51) iz Novigrada, kojeg su administrativno oživili tek nakon serije napisa u 24 sata, još vodi bitku s državom, sad i onu sudsku.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 6)
3. *Jučer se susrela s afganistanskim predsjednikom Mohammadom Ashfarom Ghanijem te premijerom Abdullahom Abdullahom.* (Večernji list, 11. svibnja 2015., str. 2)

U navedenim primjerima pravilno je upotrijebljen prijedlog *s*.

1. *Sa zadovoljstvom mogu reći da je među 118 usvojenih programa ruralnog razvoja hrvatskih među prvih 30 i uskoro krećemo s prvim setovima natječaja - rekao je Jakovina.* (Glas Slavonije, 20. travnja 2015., str. 3)
2. *Među agencijama koje će nestati je i Agencija za hranu, sa sjedištem u Osijeku, koja će biti pripojena Veterinarskom institutu.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 3)
3. *Sa svojim sumještanima i gostima proslavili su Dan ovce, tijekom kojeg su organizirali prigodan program, osmišljen prvenstveno za djecu i roditelje.* (Glas Slavonije, 20. travnja 2015., str. 18)

Navedeni primjeri prikazuju kako se pravilno upotrebljava prijedlog *sa* (ispred riječi koje započinju sa *s* i *z*).

- Nepravilna uporaba prijedloga *s/sa*:

1. *Interaktivna mapa: Zemlje sa najviše šume u regiji.* (http://balkans.aljazeera.net/vijesti/interaktivna-mapa-zemlje-sa-najvise-sume-u-regiji, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)
2. *Započeo proljetni dio prvenstva sa pobjedom u Suhopolju* (http://www.kalinovac.hr/index.php/109-udruge-i-drustva/nk-kalinovac/1144-zapoceo-proljetni-dio-prvenstva-sa-pobjedom-u-suhopolju, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

3. *Mamić bi u Europi morao igrati sa dva zadnja vezna!* (http://www.vecernji.hr/nogomet/mamic-bi-u-europi-morao-igrati-sa-dva-zadnja-vezna-969851/multimedia/p2, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)
4. *Kako se pomiriti sa dečkom – kako da mi oprosti?* (http://www.valentinovo.net/ljubav/kako-se-pomiriti-sa-deckom.php, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)
5. *Uživajte 3 dana u hotelu Admiral **** uz 2 noćenja sa bogatim Polupansionom u sobama s pogledom na more + balkonom.* (http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7119, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)
6. *Kružno putovanje sa Nikalom u Istanbul, Efez, Antaliju...* (http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/6497, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)
7. *4 dana uz 3 noćenja u dvokrevetnoj standardnoj sobi s pogledom na more i balkonom, sa uslugom polupansiona.* (http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7018, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)
8. *Dodatne pogodnosti: korištenje unutarnjeg bazena sa grijanom morskom vodom; korištenje privatne hotelske plaže (hotel Istra); besplatan Wi- Fi.* (http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7130, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)
9. *U neposrednoj blizini Daruvarskih toplica nalazi se i Termalni vodeni park „Aquae Balissae“ sa više od 2000 m2 vodenih površina i atrakcija, koje u sklopu ove ponude možete koristiti uz 20% popusta na cijene ulaznica.* (http://www.kupime.hr/ponuda/3-dana-u-daruvarskim-toplicama/12166, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)
10. *Hotel Termal **** smješten je u Moravskim Toplicama, a povezan je hodnik sa zdrastvenim i kozmetičkim centrom Thermalium te nudi unutarnje i vanjske bazene i veliki tobogan.* (https://www.trendi.hr/hr/offers/Moravske-Toplice-3-dana-potpunog-opustanja-za-dvije-osobe-uz-polupansione-Hotel-Termal-1249-kn, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)
11. *Osim 'Mediteranskog dodira' i živopisnog okruženja, sa hotelskih ili apartmanskih terasa ili balkona pruža se zadivljujući pogled na more, dok Supetarski restorani i kafići, svaki sa svojim specijalitetima, nude širok izbor autohtonih i svjetskih delicija.* (http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7188 , pristupljeno 31. Kolovoza 2015.)
12. *Croatia startala sa pobjedom* (http://www.fccroatia.ch/index.php/vijesti/7-croatia-startala-sa-pobjedom, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

U navedenim primjerima umjesto prijedloga *s*, upotrijebljen je prijedlog *sa*. Pravilo glasi da samo riječi koje započinju određenim slogovima (s, z, s, ž) imaju navezak *–a* u prijedlogu.

13. *Sa svojom blagom mediteranskom klimom, zlatnim plažama i gostoprimstvom stanovnika, Podgora je pravi izbor za cjelogodišnje uživanje u koji ćete se uvijek s zadovoljstvom vraćati.*
(http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7018, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)

Priloženi primjer prikazuje nepravilnu uporabu prijedloga *s*, kojeg treba zamijeniti s prijedlogom *sa* zbog toga što iza prijedloga počinje riječ na *z*.

2.4.4.3. Za+ G/A/I

Za prijedlog *za* gramatike pišu kako se slaže s tri padeža: genitivom, akuzativom i instrumentalom.

Prijedlogom *za* u akuzativu izriče se mjesto: (*zamakoše za prvi ugao udesno*), povezanost (*privezao je konja za jedno drvo*), vrijeme (*sve je to uređeno za dva-tri dana*), uzrok (*posvađali se za sitnicu*), svrha (*na groblju će iznići cvijeće za daleko neko pokoljenje*), namjena (*kupili smo ormar za knjige*), namjera (*dobit ćeš to za sto dinara*) te zaklinjanje (*za ime božje!*).

S genitivom izriče vrijeme (*za vladavine prvog hrvatskog kralja Tomislava*), a s instrumentalom mjesto (*sjedim za stolom, on stoji za mnom*), vrijeme u slijedu (*prođe dan za danom i godina za godinom*) te razlog (*žeđam za osvetom, žalim za njim*). (Govorimo hrvatski, 1997: 246).

- Pravilna uporaba prijedloga *za*:

Za + G

1. *Mrsić je peti Milanovićev čovjek koji je za mandata Kukuriku vlade završio u bolnici.* (24 sata, 20. travnja 2015., str. 5)
2. *Uz ime s nadimkom te „svježu“ fotografiju s opisima ožiljaka i tetovaža za svakog zabilježenog kriminalca do u tančine se opisuje njihova kriminalna prošlost i sklonost.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 4)

3. *Do kraja mjeseca saborskom Odboru za ratne veterane bivši branitelji koji prosvjeduju u Savskoj ulici poslat će svoj prijedlog zakona koji bi trebao riješiti sve probleme branitelja.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 2)

Za + A

1. *Kolinda Grabar Kitarović, predsjednica RH, prije nekoliko dana pozvala je premijera Zorana Milanovića na formiranje državnog odbora za proslavu godišnjice Oluje*. (Glas Slavonije, 20. travnja 2015., str. 2)
2. *Sa svojim sumještanima i gostima proslavili su Dan ovce, tijekom kojeg su organizirali prigodan program, osmišljen prvenstveno za djecu i roditelje*. (Glas Slavonije, 20. travnja 2015., str. 18)

Za + I

1. *Strani kriminalci u Hrvatskoj, u težnji za proširenjem svog kriminalnog carstva, utočište pronalaze u većim središtima, teritorijalno raspoređenim po snazi klana i vrsti posla.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 6)

U medijima se prijedlog *za* najčešće pravilno upotrebljava uz odgovarajuće padeže.

- Nepravilna uporaba prijedloga za:

1. *(...) dok njezin suprug potvrđuje da i njegovi roditelji nisu imali ništa ni za, ni protiv braka u dalekoj Hrvatskoj*. (Glas Slavonije, 20. travnja 2015., str. 15)

Prijedlog *za* se predlaže ispred akuzativa, a prijedlog *protiv* ispred genitiva i stoga se ne smije uz te prijedloge stavljati imenica u padežu koji joj neodgovara.

2. *No, nakon što Komisija predloži novi plan, i Hrvatska će se morati izjasniti za ili protiv tog plana.* (Večernji list, 11. svibnja 2015., str. 4)

Uz svaki od tih prijedloga treba stajati imenica u onom padežu koji taj prijedlog zahtijeva: *Izjasnimo se za amandman ili protiv amandmana* (protiv njega). (Govorimo hrvatski, 1997: 366).

2.4.4.4.Iz + G

Prijedlog *iz* slaže se samo s genitivom te može imati više značenja: izlazak, napuštanje prostora: *izići iz kuće/iz sobe; izvaditi iz torbe; ići iz grada*, podrijetlo, izvor: *on je iz Istre/iz Dubrovnika* (usp. *od*); *iz početka renesanse; iz kraja 15. stoljeća*.

- Pravilna uporaba primjera:

1. *Iz Gradskog društva Crvenog križa Osijek apeliraju na dobrovoljne davatelje krvi zbog povećane potrošnje krvnih pripravaka za transfundiranje bolesnika.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 13)
2. *Bez obzira na to, uživa veliko povjerenje Vespa World Cluba zbog jedinstvenog duha zajedništva i homogenog djelovanja članova iz svih hrvatskih gradova.* (Večernji list, 5. svibnja 2015., str. 23)"
3. *Inače, grupa Liberland na Facebooku već ima više od 16.000 lajkova, a Jedličkin Facebook profil prepun je riječi pohvale i potpore iz raznih krajeva svijeta*. (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 2)
4. *Doktorirao je iz povijesnih znanosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (VSS, prof. povijesnih znanosti, redovni sveučilišni profesor u trajnom zvanju).* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 3)

Navedeni primjeri prikazuju pravilnu uporabu prijedloga *iz* uz padež genitiv. U istraživanju nije zamijećen ni jedan primjer nepravilne uporabe ovoga prijedloga.

2.4.4.5. Tokom/tijekom

Od imenice *tijek* tvori se prijedlog *tijekom* koji ima vremensko značenje, odnosno označuje da se što proteže u određenome razdoblju. Ipak, često se griješi tako da se umjesto prijedloga *tijekom* upotrebljava prijedlog *tokom* koji ne pripada hrvatskomu standardnom jeziku. (http://savjetnik.ihjj.hr/savjet.php?id=158, pristupljeno 1. rujna 2015.)

Pogrešno je: **tokom godine*; **tokom Drugoga svjetskog rata; tokom života*, a pravilno je: *tijekom godine*; *tijekom Drugoga svjetskog rata; tijekom života*.

- Pravilna uporaba prijedloga *tokom/tijekom*:

1. *Časnik Hrvatskog vijeća obrane Žuljević je, naime, tijekom ratovanja u BIH i izgubio nogu.* (24 sata, 4. svibnja 2015., str. 6)
2. *Laburisti su tijekom vladavine Margaret Thatcher bili na dosta niskim granama (...)*(Večernji list, 9. svinja 2015., str.17)
3. *Prema podacima Državnog zavoda za statistiku tijekom 2013. godine Dubrovnik je višestruko nadmašio sve druge mjerne postaje po količini taloženja sumpora.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 6)

4. *Tijekom istrage bila je oduzeta i nadzorna kamera s kafića koji se nalazi u nepposrednoj blizini gdje je Boško Picula napadnut, što se na snimci i vidi.* (Večernji list, 9. svibnja 2015., str. 14)

Navedeni primjeri prikazuju pravilnu upotrebu prijedloga *tijekom* jer označuju protezanje neke radnje kroz određeni period.

- Nepravilna uporaba prijedloga *tokom/tijekom*:

1. *U ponedjeljak nas na kopnu očekuje magla tokom jutra, a u mjestima gdje se magla izdigne bit će pretežno sunčano, ponajprije u Lici i Gorskom kotaru.* (http://www.24sata.hr/news/vrijeme-sutra-u-cijeloj-zemlji-tokom-dana-suncano-46220, pristupljeno 31. srpnja 2015.)
2. *Kako njegovati kosu tokom ljeta?* (http://malezensketeme.com/njega-i-zdravlje/kosa/kako-njegovati-kosu-tokom-ljeta/, pristupljeno 31.srpnja 2015.)
3. *Oborine će se najduže zadržati u središnjoj Hrvatskoj gdje će se snježna granica tokom subote spustiti do nizina, ali se veća snježna iznenađenja u središnjem dijelu pritom ne očekuju.* (http://www.istramet.com/od-subote-povoljno-vrijeme-djelomice-suncano-uz-buru-a-od-ponedjeljka-i-osjetno-hladnije/, pristupljeno 31.srpnja 2015.)
4. *Tokom subote u Mađarsku ušlo 2700 izbjeglica* (http://www.slobodnadalmacija.hr/Svijet/tabid/67/articleType/ArticleView/articleId/297707/Default.aspx, pristupljeno 1. rujna 2015.)
5. *Romano Mužak preplivao 57 kilometara tokom Mrežnice i poručio – sačuvajmo naš biser!* (http://kaportal.rtl.hr/muzak-preplivao-biser, pristupljeno 1. rujna 2015.)
6. *Francuski duo Cymalobyette nastupio je na Trgu tradicijskih obrta od 11 sati, a svoj nastup će ponoviti još jednom tokom dana, odnosno od 17:30 na istom mjestu.* (http://varazdinski.rtl.hr/drustvo/spancirfest-tokom-dana-bogat-ulicni-program-navecer-parov-stelar-predin, pristupljeno 1. rujna 2015.)
7. *Aktivnosti tokom godine, Sitno Donje* (http://www.zizula.hr/ct-menu-item-31/ct-menu-item-43/aktivnosti-tokom-godine,-sitno-donje, pristupljeno 1. rujna 2015.)
8. *Tokom cijelog dana, u Parku kreative održavaju se predstave i koncerti, ali i radionice za najmlađe* (http://varazdinski.rtl.hr/drustvo/spancirfest-tokom-dana-bogat-ulicni-program-navecer-parov-stelar-predin, pristupljeno 1. rujna 2015.)

Navedeni primjeri prikazuju protjecanje neke radnje kroz određeni period i zbog toga bi pravilno bilo upotrijebiti prijedlog *tijekom*, a ne *tokom*.

2.4.4.6. Parni prijedlozi

Prijedložno-padežni izrazi imaju funkciju u pobližem određenju neke riječi, primjerice, mogu pobliže odrediti imenicu, glagol, pridjev i sl. Među prijedložno-padežnim izrazima izdvajaju se skupine u kojima u paru dolaze prijedlozi *od - do, iz - u* te *s - na*. Kod tih skupina ne postoji hijerarhijski odnos u kojem bi jedan izraz određivao drugi već oba prijedloga imaju isto značenje, primjerice mjesno ili vremensko. Iako se većina prijedloga upotrebljava samostalno, prijedložno-padežni izrazi koji dolaze u paru funkcioniraju kao nerazdvojne cjeline i po svojim semantičkim i po svojim sintaktičkim obilježjima.

Parnoprijedložne se skupine na strukturnom planu sastoje od prijedloga iza kojeg dolazi imenski dio (od/iz/s + I) te još jedne sveze prijedloga i imenskog djela (do/u/na +I). Oba imenska dijela dolaze uz padež genitiv, najčešće su to po vrsti riječi imenice, ali mogu biti i redni ili glavni broj. Kod nekih se primjera imenski dio može ponavljati (pr. *iz dana u dan*). Semantička analiza pokazuje da parni prijedlozi dobivaju svoje pravo značenje tek u paru, kao jedna cjelina, a ne kao dva odvojena prijedloga.

2.4.4.6.1. OD/DO

- Primjeri pravilne uporabe prijedloga *od/do*:

1. *Cijeli dan, od jutra do sutra, štite ga trojica ili četvorica do zuba naoružanih rendžera.* (24 sata, 20. travnja 2015., str. 12)
2. *Nakon vala mafijaških likvidacija od 1997. do 2002. podzemlje se konsolidiralo.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 5)
3. *Prema podacima s meteorološkog portala Accuweather, od četvrtka pa sve do kraja sljedećega tjedna očekuje nas obilje sunca, jutarnje temperature oko 14 stupnjeva, a najviše dnevne i do 25 Celzijevih stupnjeva.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 4)
4. *U dvorani „Barun Trenk" održana je završna svečanost proglašenja najljepših štandova u okviru 19. Sajma zdravlja koji se održavao od 17. do 19. travnja.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 19)

Navedeni primjeri prikazuju pravilnu uporabu parnoga prijedloga *od*/*do*.

- Primjeri nepravilne uporabe prijedloga *od/do*:

1. *Prvo dijete do 12 godina GRATIS polupansion na 3.krevetu s dvije odrasle osobe, te GRATIS boravišna pristojba! Kupon vrijedi od 01.-29.09.2015.!!!* (http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7161, pristupljeno 1. rujna 2015.)

2. *Uživajte na najsunčanijem otoku na Jadranu i birajte između 4 opcije! Ponuda se može iskoristiti isključivo od 01.-26.09.'15. (sukladno raspoloživosti).* (http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7177, pristupljeno 1. rujna 2015.)
3. *Hotel se nalazi se na mirnome mjestu, izdvojenom od gužve i dalje od prometnih ulica što ga čini idealnim za odmor obitelji s djecom ili gostiju željnih mira. Kupon vrijedi od 12.- 21.09.2015.* (http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/6880, pristupljeno 1. rujna 2015.)

U navedenim primjerima nije pravilno upotrijebljen parni prijedlog *od/do*. Parni prijedlog može se upotrijebiti na dva načina: pisanjem *od*/*do* (*od* 10 *do* 20) ili stavljanjem crtice (10-20), ali nikako ne treba upotrebljavati njihovu kombinaciju (*od* 10-20).

2.4.5. Veznici

Veznici su nepromijenjiva vrsta riječi koja povezuje rečenice i rečenične dijelove. Veznike dijelimo na:

- Prave: oni koji služe samo za vezivanje riječi i dijelova rečenice (*i, pa, te, ni, niti, a, ali, nego, ili, da, dok, jer* itd.)
- Neprave: oni koji pripadaju drugim vrstama riječi, ali mogu preuzeti ulogu vezanja u rečenici (pr. prilozi: *samo, kad, dokle*; zamjenice: *što, čiji* itd.) (Anić, 2007: 619).

2.4.5.1. Ni i niti

Mnoge se jezične pogreške vežu uz zamjenu veznika ni i niti te udvojbenih veznika *ni…niti* i *niti…ni*. Često se pojavljuju kombinacija veznika *ni* i *niti*; *niti* i *ni,* ali te kombinacije u neutralnome stilu ipak nisu normativno prihvatljive. Ti veznici imaju i izrazitu pojačanu funkciju, a *niti* izriče viši stupanj nijekanja nego ni. Stoga u neutralnome stilu treba upotrijebiti veznik *ni*, a *niti* služi samo za pojačavanje. (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2006: 159).

Ponavljanjem veznika *ni* najčešće se vežu rečenice u kojima se ponavljaju neki rečenični sadržaji ili rečenice u kojima su ispušteni zalihosni elementi (pr. *Ona ni ne uči ni ne izlazi*).

Veznici *ni...ni* dolaze uz imenice (*ni Marija ni Ana*), pridjeve (*ni star ni mlad*), priloge (*ne rade ni brzo ni dobro*), brojeve (*ni jedan ni dva*), zamjenice (*ni on ni ja*) te nefinitne glagolske oblike (infinitiv *ni trčati ni skakati*, glagolske pridjeve *ni luk jeo ni luk mirisao*, glagolske priloge *ni pjevajući ni plešući*), dok veznici *niti... niti* dolaze uz finitne glagolske oblike

(glagolske oblike koji imaju kategoriju lica i vremena – *niti ću doći niti ću je posjetiti*.) (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2006: 159).

Praktični je savjet za izvorne govornike hrvatskog jezika da upotrebljavaju uvijek *ni* kad im to jezični osjećaj dopušta, a *niti* samo onda kad je *ni* posve nemoguće upotrijebiti ili kad se želi izrazito istaknuti ono što se govori (kada stil nije neutralan).

- Pravilna uporaba veznika *ni/niti*:

1. *Misli se da je svrha celibata ta da se svećenik može slobodnije posvetiti službi i narodu, no to je put strašne usamljenosti i takav život nije ni zdrav ni normalan.* (24 sata, 20. travnja 2015., str. 17)
2. *Nisam imao nikakvih prijetnji ni telefonskih poziva prije toga, a i ne kontaktiram ni sa kim tko je vezan uz sudski postupak u Munchenu, ni s obranom optuženih ni sa zastupnicima Gizele Đureković, baš zato da moj iskaz bude onakav kakav i treba biti – rekao je u razgovoru za Večernji list Roman Leljak.* (Večernji list, 11. svibnja 2015., str. 4)
3. *Kaže da nikad niti on niti supruga Vjekica, s kojom je zajedno 49 godina.* (24 sata, 22. travnja 2015., str. 28)
4. *Niti sam ja potpisao tajni ugovor, niti sam dogovarao uvjete, niti sam preuzeo prostore za Agenciju za zaštitu okoliša.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 5)

U primjerima su pravilno upotrijebljeni *ni/niti*, ne dolazi do njihovog miješanja.

- Nepravilna uporaba veznika ni/niti:

1. *Hrvatska nema strategije razvoja, a Vlada nema ni plana niti ideje, poručeno je s današnjeg okruglog stola 'Izvrsnošću do blagostanja-tržišno socijani put', kojeg je organizirala HDZ-ova Zaklada hrvatskog državnog zavjeta.* (http://dnevnik.hr/vijesti/hrvatska/hdz-vlada-nema-ni-plana-niti-ideje---284450.html, pristupljeno 20. kolovoza 2015.)
2. *Dosad se toga nisam ni sjetio niti o tome razmišljam na taj način.* (Večernji list, 9. svibnja 2015., str. 33)
3. *Ni kriv niti dužan Lovre Kalinić upao je u kašetu brokava* (http://www.24sata.hr/nogomet/iz-bilog-kuta-kako-je-stvarno-zapoceo-rat-na-mom-otoku-314654, pristupljeno 20. kolovoza 2015.)
4. *Za izbjegavanje bolesti srca potrebno je sedam sati sna, ni više niti manje od toga, navodi se u studiji američkih znanstvenika objavljenoj u nedjelju.*

(http://www.dnevno.hr/zdravlje/ni-vise-niti-manje-za-zdravo-srce-potrebno-je-sedam-sati-sna-8670, pristupljeno 20. kolovoza 2015.)

5. *Niti Mourinho ni Ronaldo, zvijezda večeri u Madridu bio je - Luka Modrić*! (http://www.jutarnji.hr/video-niti-mourinho--ni-ronlado-ma-ni-messi--zvijezda-veceri-bio-je---luka-modric-/1050755/, pristupljeno 1. rujna 2015.)
6. *Još se ne zna ni koliko će smeća stizati niti cijena obrade* (http://www.vecernji.hr/sjeverozapadna-hrvatska/jos-se-ne-zna-ni-koliko-smeca-niti-cijena-obrade-966282, pristupljeno 31. srpnja 2015.)
7. *Ni na Poljudu niti u Osijeku: Protiv Škotske na Maksimiru!* (http://www.24sata.hr/nogomet/ni-na-poljudu-niti-u-osijeku-protiv-skotske-na-maksimiru-305413, pristupljeno 31. srpnja 2015.)
8. *Juventus ne dovodi ni Isca niti Oscara: 'U ovom trenutku to je nemoguća misija'* (http://www.hrsport.net/vijesti/488394/nogomet-italija/juventus-ne-dovodi-ni-isca-niti-oscara-u-ovom-trenutku-to-je-nemoguca-misija/, pristupljeno 1. rujna 2015.)
9. *Coca-Cola plaća znanstvenike koji govore da problem debljine nema veze ni s hranom niti s pićem* (http://www.telegram.hr/politika-kriminal/coca-cola-placa-znanstvenike-koji-govore-da-problem-debljine-nije-u-hrani-ni-picu/, pristupljeno 1. rujna 2015.)

U navedenim primjerima nepravilno je upotrijebljen veznik *ni/niti* zbog toga što se koristi njihova kombinacija (*ni...niti...*) u rečenici, što nije ispravno. Pravilno bi bilo upotrijebiti ili jedno (*ni...ni*) ili drugo (*niti...niti*).

2.4.5.2.Bez obzira na to da

Složeni je veznik dopusnih rečenica *bez obzira na to što*. Pogrešno je u standardnome jeziku upotrebljavati krnju vezničku skupinu *bez obzira što*.

- Pravilna uporaba veznika *bez obzira na to da*:

1. *Bez obzira na to što su ugradili razdjelnike, dio toplinske energije i dalje se obračunava prema udjelu površine.* (24 sata, 4. svibnja 2015., str. 15)
2. *U svega dva, tri dana namještaj stiže na kućnu adresu kupca, bez obzira na to u kojem dijelu hrvatske živi.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 21)
3. *U Istanbulu je prije dvije godine osvojila posljednju ITF titulu, bez obzira na to što se u međuvremenu događalo, Donna nije zaboravila igrati.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 34)

4. *Ne postoji čarobna formula, no prednost je europskih strukturnih i investicijskih fondova i programa Unije u tome što svaki ozbiljni investitor, bez obzira na to iz kojeg je sektora, može naći prostora za svoj projekt*. (Večernji list, 5. svibnja 2015., str. 18)

Primjeri prikazuju dobru uporabu ovog složenog veznika, nisu izostavljeni neki dijelovi.

- Nepravilna uporaba veznika *bez obzira na to da*:

1. *Bez obzira bilo vani -20 ili +35 Celzijevih stupnjeva, Kaja je uvijek nasmijana, vedra i spremna razveseliti svakoga kupca, pa čak i onog najmrzovoljnijeg koji baš i ne voli kupovati na gradskoj tržnici.* (24 sata, 20. travnja 2015., str. 82)
2. *Ovo je ponižavajuće, bez obzira na silu s druge strane – tužnim je glasom pričao nakon poraza od 22 gola razlike.* (24 sata, 20. travnja 2015., str. 78)
3. *Naime, Hrvatska je uz četrdesetak domaćih bandi premrežena i mafijašima iz inozemstva bez obzira na granice i nacionalnu pripadnost.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 6)
4. *Na odmorištu Stari hrastovi zahod ne naplaćuju, bez obzira stane li neki vozač samo zbog WC-a ili ne.* (24 sata, 22. travnja 2015., str. 15)
5. *FILIP DAVID: Bez obzira koliko ste knjiga napisali, uvijek kada ste pred praznim listom papira - vi ste početnik* (http://www.jutarnji.hr/filip-david--pisanje-je-neka-vrsta-cuda/1407762/, pristupljeno 2. rujna 2015.)

2.4.5.3. S obzirom na to da

S obzirom na to da pripada skupini uzročnih složenih veznika. U medijima, kao i u svakodnevnom govoru mogu se vidjeti i čuti pogrešne uporabe tog veznika, odnosno pokraćeni oblici *obzirom da* ili *s obzirom da*.

- Primjeri pravilne uporabe veznika *s obzirom na to da*:

1. *S obzirom na to da su tek započeli s radom, odaziv klijenata je još slab, ali su primili nekoliko upita mailom na kojima trenutačno rade.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 34)
2. *Izvijestio je o odlukama sastanka predstavnika braniteljskih udruga, s obzirom na to da za ponedjeljak predviđen sastanak s ministrom Matićem nije održan.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 2)
3. *Iako Kojiću medijski interes nije nepoznat s obzirom na to da je sin poznatog srpskog pjevača narodnih pjesama Dragana Kojića Kebe, ovaj put navodno je svu komunikaciju s novinarima prepustio svojoj djevojci.* (Večernji list, 5. svibnja 2015., str. 35

4. *Kako je proslava Oluje događaj od nacionalne važnosti te s obzirom na to da se za sve važne odluke traži sudjelovanje predsjednice, taj vojni ,imohod ne može se održati bez suglasnosti vrhovne zapovjednice.* (Večernji list, 11. svibnja 2015., str. 5)

Ovi primjeri prikazuju pravilnu uporabu složenog uzročnog veznika *s obzirom na to da*, nije došlo do njegovog pokraćivanja.

- Primjeri nepravilne uporabe veznika *s obzirom na to da*:

1. *Iako je svaki pomak prema naprijed dobar, napominje da se o ovim brojkama ne može euforično govoriti s obzirom na visinu deficita, ali i javnog duga.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 16)
2. *Odluka Ustavnog suda s obzirom na izmjenu Statuta Grada Vukovara ostavila je širok prostor različitim tumačenjima.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 4)
3. *S obzirom na iskustvo u održavanju sličnih manifestacija te susretljivosti gradskih vlasti Biograd n/m je idealan izbor (...)*(Večernji list, 5. svibnja 2015., str. 23)
4. *S obzirom na broj navijača, derbi u Maksimiru je bio miran.* (http://www.24sata.hr/crna-kronika-news/s-obzirom-na-broj-navijaca-derbi-u-maksimiru-je-bio-miran-427977, pristupljeno 1. rujna 2015.)
5. *Ostojić neće prihvatiti Burušićevu ostavku: S obzirom da mu je sin u pritvoru, očito je da nije znao što sin radi.* (http://www.index.hr/vijesti/clanak/ostojic-nece-prihvatiti-burusicevu-ostavku-s-obzirom-da-mu-je-sin-u-pritvoru-ocito-je-da-nije-znao-sto-sin-radi/674517.aspx, pristupljeno 1. rujna 2015.)
6. *SDP: S obzirom da su sada u kampanji protiv nas moramo reagirati. Obitelj Kerum nepropisno parkira.* (http://www.index.hr/vijesti/clanak/sdp-s-obzirom-da-su-sada-u-kampanji-protiv-nas-moramo-reagirati-obitelj-kerum-nepropisno-parkira/673742.aspx, pristupljeno 1. rujna 2015.)
7. *S obzirom da nema trenerskog iskustva, bila bi to velika kocka postaviti Nizozemca za glavnog stratega milanskog giganta.* (http://www.24sata.hr/nogomet/gazzetta-clarence-seedorf-prvi-kandidat-za-klupu-milana-312552, pristupljeno 1. rujna 2015.)
8. *To bi se moglo nazvati jačanjem inflatornih pritisaka s obzirom na prethodni mjesec u kojem je realizirana godišnja deflacija na razini od -0,1 %.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 5)
9. *Obzirom da bi u civiliziranoj državi netko tko se drzne pjevati fašističke budnice bio odstranjen, pozivamo na reakciju Državno odvjetništvo, kažu iz 'Drugog lica Splita'*

(http://www.24sata.hr/politika/drugo-lice-splita-kerum-na-rivi-pjevao-jasenovac-i-gradisku-314477, pristupljeno 1. rujna 2015.)

10. *Hadžić: S obzirom da je Hajduk dosta agresivan, odgovorili smo agresijom* (http://www.hrsport.net/vijesti/457793/nogomet-maxtv-prva-liga/hadzic-s-obzirom-da-je-hajduk-dosta-agresivan-odgovorili-smo-agresijom/, pristupljeno 2. rujna 2015.)
11. *KOMENTAR: S obzirom na formu KOVAČ bi trebao ostaviti MANDŽUKIĆA na klupi* (http://www.dnevno.hr/sport/nogomet/komentar-hoce-li-izbornik-kovac-imati-hrabrosti-ostaviti-mandzukica-na-klupi-808000, pristupljeno 2. rujna 2015.)
12. *Merkel ne skriva optimizam obzirom na perspektivu zapadnog Balkana* (http://direktno.hr/en/2014/eu/18687/Merkel-ne-skriva-optimizam-obzirom-na-perspektivu-zapadnog-Balkana.htm, pristupljeno 2. rujna 2015.)

Navedene su rečenice primjeri neispravne uporabe složenog veznika *s obzirom na to da* jer je došlo do skraćivanja njegovog oblika. Moglo bi se zaključiti da su ljudi skloni jezičnoj ekonomiji i govor pokušavaju što više prilagoditi sebi i svojoj dinamičnoj svakodnevnici, zbog toga i dolazi do kraćenje ove složene vezničke skupine.

2.5. Sintaktička obilježja

Sintaksa je dio gramatike koji proučava rečenično ustrojstvo. Predmet su mu pravila po kojima se riječi slažu u rečenice. Najmanja jedinica kojom sintaksa barata jest dakle riječ u kojem od svojih oblika, a najveća je rečenica. Sva je sintaksa usmjerena prema rečenici i bavi se njome s raznih gledišta. Po tome je rečenica glavna sintaktička jedinica. Bitna joj je osobina završenost. (Katičić, 2002: 21).

Frančić, Hudeček i Mihaljević pak navode kako sintaksa proučava rečenično ustrojstvo, odnose među rečeničnim jedinicama, odnosno pravila prema kojima se riječi (najmanje sintaktičke jedinice) nižući slažu u sintagme, rečenice i tekst. Sintagma je sintaktička jedinica sastavljena od najmanje dviju riječi (crna mačka). Njezine su sastavnice (glavna i zavisna) u odnosima gramatičke (sročnost, rekcija, pridruživanje) ili funkcionalne (atributne, objektne, adverbijalne) zavisnosti. (2006: 181).

2.5.1. Položaj enklitike

Enklitike (naslonjenice, zanaglasnice) su riječi koje se u izgovoru naslanjaju na riječi ispred sebe. Nemaju vlastitog naglaska, naslanjaju se na naglašenu riječ ispred sebe te s njom tvore izgovornu i naglasnu cjelinu.

Enklitike smogu biti zamjenične (pr. *me*, *te*, *se*), glagolske pr. *sam*, *ću*, *bih*) te čestica *li*. One ne mogu stajati na početku rečenice (iznimke su primjeri *Je li došao?*) niti na prvome mjestu naglasne cjeline unutar rečenice. Enklitika ne dolazi iza dulje sintagme, zagrade ili stanke.

O mjestu enklitike postoje mnoga pravila. U pravilu stoji na drugome mjestu u rečenici, odnosno dolazi iza prve naglašene riječi s kojom tvori naglasnu cjelinu.

Zbog težnje da bude što bliže početku rečenice, enklitika može rastaviti uže sintaktički ili semantički povezane riječi, pr. enklitikom se može rastaviti pridjev, broj, zamjenica, imenica (*gramatičar je Bartol Kašić autor prve hrvatske gramatike*) od imenica, ime od prezimena. ((Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2006: 182).

Nađu li se u istoj rečenici dvije enklitike ili više njih, njihov je redoslijed sljedeći:

- Na prvo mjesto dolazi čestica (*Poznaješ li ga?)*
- Glagolske enklitike prethode zamjeničnim (*Nedavno sam ga sreo*)

Ako se u rečenici nalazi više zamjeničnih enklitika, one dolaze ovim redom: dativ, genitiv, akuzativ (*Žao mi vas je*). (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2006: 182).

- Pravilna uporaba enklitike:

1. *Pekarsko-maloprodajni lanac Mlinar još 2009. godine počeo se širiti na strana tržišta.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 8)
2. *Udruga Franak podnijela je žalbu Vrhovnom sudu na sudsku presudu u kojoj je odbijen zahtjev da se valutna klauzula proglasi nezakonitom.* (Glas Slavonije, 20. travnja 2015., str. 6)
3. *Europska komisija razvila je naprednu iCoach aplikaciju kako bi pomogla mladima između 24 i 35 godina da prestanu pušiti.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 5)
4. *Spriječit ćemo postavljanje dvojezičnih ploča jer one nisu nikada bile, niti će biti u Vukovaru.* (24 sata, 4. svibnja 2015., str. 18)

Navedeni primjeri prikazuju ispravan položaj enklitike, koja se nalazi iza prve naglašene riječi s kojom tvori naglasnu cjelinu.

- Nepravilna uporaba enklitike:

1. *Moj plan je bio ostati živjeti u Bosni, taman sam se bio i oženio*. (24 sata, 20. travnja 2015., str. 32)
2. *Klicina sestra je jučer nakon ubojstva na Facebooku objavila kako se njezin brat samo branio i kako bi svatko bi tako pustio u toj situaciji.* (24 sata, 4. svibnja 2015., str. 4)
3. *Sljedeće godine ćemo proslaviti 35 godina braka.* (24 sata, 4. svibnja 2015., str. 31).
4. *Trajanje obuke je 10 sati tijekom pet vikenda u travnju i svibnju – subota i nedjelja.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 12)
5. *Istražni zatvor je određen zbog mogućeg utjecaja na svjedoke očevidce (...)*(Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 13)
6. *Sudac istrage je nakon provedenog ročišta, po prijedlogu Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku, odredio istražni zatvor u trajanju od mjesec dana protiv 65-godišnjaka, zbog osnovane sumnje zbog pokušaja ubojstva na štetu susjeda J.H.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 13)
7. *Među promjenama koje Varga najavljuje su jačanje domova zdravlja i novi način upravljanja zdrastvenim ustanovama.* (Glas Slavonije, 20. travnja 2015., str. 5)
8. *Helena Krmpotić je prijavila da joj je netko „čačkao" po kompjuteru na poslu i po facebook-stranici sumnjajući da joj netko podmeće.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 5)
9. *Na ovom albumu će biti pjesme koji su se praktički radile dosta dugo vremena tako da će sigurno imati veze s onim što su ljudi od mene čuli na stageu, ali u produkciji se trudim da ne bude jednodimenzionalno i da ima neki novi prizvuk – kaže.* (Večernji list, 11. svibnja 2015., str. 27)
10. *Brojni primjeri su pokazali kao u tom dijelu postoji zakonska nedorečenost, pa je stoga samo nakon dvije i pol godine od početka primjene Zakona o humanitarnoj pomoći iz srpnja 2011. Godine, Ministarstvo socijalne politike i mladih potkraj prošle godine pokrenulo konzultativni procesom kako bi se detektirali glavni problemi.* (Glas Slavonije, 20. travnja 2015., str. 2)

Navedeni primjeri ne prikazuju dobar položaj enklitike u rečenici jer se ne nalaze iza naglašene riječi s kojom tvore naglasnu cjelinu.

2.5.2. Posvojni genitiv/pridjev

Genitiv koji znači pripadanje (*red vožnje*) treba, kad god je to moguće, zamijeniti posvojnim pridjevom (*vozni red*).

Treba izbjegavati:	Bolje upotrijebiti:
broj telefona	*telefonski broj*
plan proizvodnje	*proizvodni plan*
plaća poduzetnika	*poduzetnička plaća*
pravo manjina	*manjinsko pravo*
troškovi života	*životni troškovi*
uvjeti vozarine	*vozarinski uvjeti*

(Tablica br. 5)

To se pravilo primjenjuje samo ako skupina s posvojnim pridjevom ima isto značenje kao skupina s genitivom. Ako značenje nije isto, ne treba skupinu s genitivom zamjenjivati skupinom s posvojnim pridjevom. Pr. *radni praznik* nije isto što i *praznik rada.*

To se pravilo ne primjenjuje ni ako je riječ o višerječnoj skupini. Pr. od imena *INA Osijek Petrol* ne može se izvesti pridjev, nego se piše *Na crpkama INA Osijek Petrola*.

U praksi se to pravilo često ne poštuje, osobito u publicističkome funkcionalnom stilu.

Općenito pri primjeni toga pravila treba postupati veoma oprezno kad nije riječ o osobama. Od nekih će se imenica koje označuju što neživo jednostavno izvoditi pridjevi, a neki su postali i posve uobičajni, pr. *vladin/Vladin* – od imenice *vlada/Vlada* i od imena *Vlado*: *Vladin je prijedlog*. Od imenica *banka* i *tvrtka* također se sve češće upotrebljavaju posvojni pridjevi, pr.: *bankina pravila, tvrtkina pravila*, iako se tu ne bi pogriješilo ni da se upotrijebi genitiv, pr. *pravila banke, politika tvrtke*. Coca cola, 109

Osobito treba paziti da se ne upotrebljavaju ustrojstva poput *Cappyeva promocija* jer ne promovira Cappy, nego se promovira Cappy. (ur. Ćutuk, 2012: 109).

- Pravilna uporaba posvojnog genitiva/pridjeva:

1. *Naime, Glasov je godišnjak jedinstven na hrvatskom novinskom tržištu*. (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 15)
2. *Mladi se njime koriste za društvene mreže i slušanje glazbe, a stariji za financijske aplikacije i čitanje vijesti.* (Večernji list, 9. svinja 2015., str.10)
3. *Čak do 70% bolesnika namjerno ne uzima terapiju prema uputama, iz razloga poput internetskih informacija, lošeg stanja, sumnje u liječnika ili pak nenamjernih motiva.* (Večernji list, 11. svibnja 2015., str. 31)
4. *Prema njegovim riječima, Europska komisija će to prihvatiti zbog toga što je svjesna da se u predizbornoj godini ništa radikalnije neće događati.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 2)

- Nepravilna uporaba posvojnog genitiva/pridjeva:

1. *Kako doznajemo od vatrogacaca, koji već pet dana na terenu diljem županije vrše sanaciju i izvlače odbačene bačve, sve bačve trebale su biti otpremljene u Vojnić još jučer tijekom dana*. (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 17)
2. *Nastala je šteta na 904,5 hektara poljoprivrednih površina, na kojima je utvrđeno oštećenje od 30 do 80 posto, procijenjeno na 8,1 milijun kuna, priopćeno je iz ureda župana*. (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 4)
3. *Domaće tržište kapitala živnulo je prošlog tjedna.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 4)
4. *Sudac istrage je nakon provedenog ročišta, po prijedlogu Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku, odredio istražni zatvor u trajanju od mjesec dana protiv 65-godišnjaka, zbog osnovane sumnje zbog pokušaja ubojstva na štetu susjeda J.H.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 13)
5. *Zbog otmice i prijetnji sada je narušeno i psihičko zdravlje mlade žene koja je nakon otmice zatražila pomoć psihijatra.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 14)
6. *Gazprom smanjio plan proizvodnje* (http://www.poslovni.hr/svijet-i-regija/gazprom-smanjio-plan-proizvodnje-296474, pristupljeno 1. rujna 2015.)
7. *Ina prebacila plan proizvodnje plina*(http://net.hr/novac/ina-prebacila-plan-proizvodnje-plina/, pristupljeno 1. kolovoza 2015.)
8. *Potrošačka košarica: troškovi života rastu, plaće padaju* (http://www.index.hr/vijesti/clanak/potrosacka-kosarica-troskovi-zivota-rastu-place-padaju/551532.aspx, pristupljeno 1. kolovoza 2015.)

9. *Najskuplje režije u Hrvatskoj plaćaju Karlovčani, pokazuju podatci portala numbeo.com koji uspoređuje cijene troškova života u gradovima diljem svijeta.* (http://www.vecernji.hr/hrvatska/karlovcani-za-rezije-moraju-dati-ni-manje-ni-vise-nego-pola-place-916872, pristupljeno 1.rujna 2015.)
10. *Zašto se godinama školovati? Plaća učitelja je 6.472, a NKV duhanca 5.360 kuna!* (http://www.glas-slavonije.hr/229794/1/Zasto-se-godinama-skolovati-Placa-ucitelja-je-6472-a-NKV-duhanca-5360-kuna, pristupljeno 2. rujna 2015.

U navedenim rečenicama pravilnije bi bilo kada bi se skupina s genitivom zamijenila skupinom s posvojnim pridjevom (*plaća učitelja* < *učiteljska plaća*, *sudac istrage* < *istražni sudac*).

2.5.3. (Ne)punoznačni glagol + glagolska imenica

Često se, osobito u administrativnome i znanstvenome stilu, umjesto punoznačnog glagola upotrebljava nepunoznačni glagol i glagolska imenica.

Općejezična norma preporučuje izbjegavanje ustrojstva nepunoznačni glagol + imenica (ustrojstva s dekomponiranim predikatom) i preporučuje da se to ustrojstvo, kad je god to moguće, zamijeni glagolom iste osnove kao imenica. Ta su ustrojstva veoma česta u administrativnom i publicističkom stilu. (Hudeček i Mihaljević, 2009: 68).

NEISPRAVNO	ISPRAVNO
izvršiti uplatu	*uplatiti*
načiniti razliku	*razlikovati*
obaviti provjeravanje	*provjeriti*
uzeti u razmatranje	*razmotriti*
biti odraz	*odražavati*
izvesti zaključke	*zaključiti*
postaviti pitanje	*pitati*

(Tablica br. 6)

- Nepravilna uporaba punoznačnog glagola:

1. *Kako doznajemo od vatrogacaca, koji već pet dana na terenu diljem županije vrše sanaciju i izvlače odbačene bačve, sve bačve trebale su biti otpremljene u Vojnić još jučer tijekom dana.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 17)
2. *Što mislite što bi se dogodilo da sam kojim slučajem dobio obavijest kako sam, također pogreškom, naslijedio 100.000 eura.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 3)
3. *Svi građani uz uputnicu mogu obaviti preventivni pregled kod dermatologa*. (Večernji list, 11. svibnja 2015., str. 29)
4. *S obzirom na to da je već liječena od alkoholizma, a postala je opasna i za sebe i za druge te je k tome i nekritična (nema uvid u svoje stanje), ne bi trebao biti problem provesti prisilnu hospitalizaciju.* (Večernji list, 11. svibnja 2015., str. 33)
5. *Uplatu na žiro račun možete izvršiti na sljedeće načine* (http://www.nexcom.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=120&Itemid=175&lang=hr ,pristupljeno 1. rujna 2015.)
6. *Kako izvršiti uplatu?* (http://moj.totohost.hr/knowledgebase.php?action=displayarticle&id=23,pristupljeno 1. rujna 2015.)
7. *Za primjer kako se registrirati i izvršiti prvu uplatu smo izabrali najrenomiraniju online kladionicu –bet365.* (http://www.rezultati.com/online-kladenje/, pristupljeno 1. rujna 2015.)
8. *Mandžukiću nedostaje top klase i nije u stanju načiniti razliku na terenu.* (http://www.jutarnji.hr/goal-com-tvrdi--mandzukic-ce-biti-rezerva-lewandowskom--hrvat-nije-top-klasa-/1172856/, pristupljeno 1. rujna 2015.)
9. *Rusija: Asadov mirovni prijedlog treba se uzeti u razmatranje* (http://24sata.info//vijesti/svijet/129983-rusija-asadov-mirovni-prijedlog-treba-se-uzeti-u-razmatranje.html, pristupljeno 1. rujna 2015.)
10. *Tuđmanov spomenik u Kninu predstavljat će civilizacijski iskorak, neće biti odraz dnevno-političkih želja i ukusa* (http://www.sibenik.in/zupanija/tudmanov-spomenik-u-kninu-predstavljat-ce-civilizacijski-iskorak-nece-biti-odraz-dnevno-politickih-zelja-i-ukusa/42608.html, pristupljeno 1. rujna 2015.)
11. *Kontrola osoba obuhvaća: (...) obaviti provjeru u potražnim zbirkama podataka.* (http://www.mup.hr/main.aspx?id=160621, pristupljeno 1. rujna 2015.)

12. *Želeli ste postaviti pitanje S. Hawkingu? Sada to možete!* (http://www.24sata.hr/znanost/zeljeli-ste-postaviti-pitanje-s-hawkingu-sada-to-mozete-430302, pristupljeno 1. rujna 2015.)
13. *Ne može se izvesti zaključak da su sve strane jednako krive* (http://www.vijesti.rtl.hr/novosti/1500288/ne-moze-se-izvesti-zakljucak-da-su-sve-strane-jednako-krive/, pristupljeno 1. rujna 2015.)
14. *Budući da bi neki mogli zaključiti kako imaju veliku stražnjicu i zbog toga izvesti zaključak da njihov problem leži negdje drugdje, morat ću vas razočarati.* (http://www.slobodnadalmacija.hr/Ljepota-i-zdravlje/t.aspx, pristupljeno 2. rujna 2015.)

U navedenim primjerima umjesto punoznačnog glagola upotrebljava se nepunoznačni glagol i glagolska imenica. Preporučuje se da se to ustrojstvo, kad je god to moguće, zamijeni (*izvesti zaključak < zaključiti*, *postaviti pitanje <pitati*).

2.5.4. Složene rečenice i zarez

Zarezom se u rečenici odvajaju pojedine riječi i rečenični dijelovi te surečenice. (Hrvatski pravopis, 91:2013).

Zarez se piše:

- U nizanju (*Vidim ljude, kuće, polja, planine*),
- Pri uvođenju neovisnih rečeničnih dijelova (*Donesi mi, Petre, olovku*),
- Pri naknadnom dodavanju i umetanju (*To je, nažalost, jedino dobro rješenje*),
- Pri isticanju (*Bio je jako, jako žalostan*),
- Pri izricanju suprotnosti (*Pospremam sobu, ali površno*),
- U inverziji (*Tko zakasni, neka malo pričeka*) i sl.

Zarez se ne piše između rečenica i rečeničnih djelova povezanih sastavnim ili rastavnim veznicima *i, pa, te, ni, niti, ili*.

- Primjeri nepravilne uporabe zareza:

1. *Mrsić je svjestan koliko stres utječe i na zdravlje, pa je i sam u listopadu 2014. upozoravao kako stres na poslu preventirati.* (24 sata, 20. travnja 2015., str. 4)

2. *Promjena percepcije doživljaja može biti ugodna ili neugodna, pa ljudi tako zamišljaju da mogu letjeti ili doživljavaju zastrašujuće slike.* (24 sata, 22. travnja 2015., str. 12)
3. *Malo im je, pa će si EU zastupnici povećat budžet za svoje urede.* (24 sata, 4. svibnja 2015., str. 8)
4. *Trebalo im je jako dugo da primijete simptome bolesti, pa je na liječenje u London došla prekasno.* (24 sata, 4. svibnja 2015., str. 62)
5. *U svlačionici mu je pozlilo, pa nije mogao doći na konferenciju za novinare.* (24 sata, 4. svibnja 2015., str. 71).
6. *Očito da se priča nije kretala baš tim putem, pa je došlo do određenih zapinjanja u odnosima.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 32)
7. *Što ću vani tako mlad, pa da ništa ne bude od mene.* (Večernji list, 9. svinja 2015., str.34)

U navedenim primjerima prikazane su sastavne rečenice ispred kojih se u pravilu ne pišu zarezi ispred veznika.

Zarez se piše pri izricanju suprotnosti ispred suprotnih veznika *a*, *ali*, *nego*, *no* i *već*.

- Primjeri pravilne uporabe zareza:

1. *Tako Župa sv. Petra i Pavla (konkatedrala) poziva vjernike koji žele ići u Sarajevo na susret sa Svetim Ocem da se prijave u župni ured, a cijena je prijevoza oko 140 kuna.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 11)
2. *No nije to ništa što se ne može popraviti, ali prije svega se trebaju smiriti duhovi.* (Glas Slavonije, 21. travnja 2015., str. 32)
3. *Prespavali smo noć, ali tuga je još prisutna*. (Večernji list, 20. travnja 2015., str. 38)

- Primjeri nepravilne uporabe zareza:

1. *Važno je da me ministri gledaju a ne slušaju.* (24 sata, 20. travnja 2015., str. 4)
2. *Uz visoku stopu nezaposlenosti, s brojnim ljudima koji dolaze k nama u Veleposlastvo a prije toga nisu nikamo putovali, vrlo je teško vjerovati da oni neće pokušati ostati i raditi u SAD-u.* (Glas Slavonije, 20. travnja 2015., str. 5)
3. *Došla sam na fakultet a da nisam znala ni jaje ispeći.* (Večernji list, 20. travnja 2015., str. 33)
4. *HŽ Infrastruktura raspisala je javni natječaj za prodaju stoljetne zgrade na Trgu kralja Tomislava u Zagrebu s početnom cijenom od 30,5 milijuna ali i natječaj za zakup Vile*

Toplice u Lovranu za početnih 22.600 kuna mjesečno. (24 sata, 20. travnja 2015., str. 10)

5. *Postoje tajne mjere, priskluškivanja, praćenja, analitičke obrade podataka, prikriveni istražitelji ali vjerujte da mi ne znamo što se dešava u podzemlju.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 5)

U navedenim primjerima nepravilno je to što nije pisan zarez ispred suprotnih veznika (*a* i *ali*), a trebao bi se pisati.

U uzročnoj rečenici zarez se ne piše, jedino ako je riječ o inverziji. Pr. : *On je svima drag jer je tako dobar/ Budući da je tako dobar, svima je drag*.

- Primjeri pravilne uporabe zareza:

1. *Moguće je da će banke prigovoriti jer su svi krediti pa i ulasci u minuse skuplji od nove zatezne kamate za građane.* (Večernji list, 5. svibnja 2015., str. 3)
2. *(...) ali nisam vidjela tko je jer sam bila na svojoj verandi, udaljenoj 50-ak metara od Jozine vikendice.* (Večernji list, 5. svibnja 2015., str. 15)

- Primjeri nepravilne uporabe zareza:

1. *Nikola i njegova obitelj su ogorčeni, jer ih nitko nije ni pitao imaju li nešto protiv tog repetitora.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 13)
2. *Neki su mi poručili da sam lud, jer samo lud čovjek može preuzeti Hajduk u ovakvoj situaciji.* (24 sata, 6. svibnja 2015., str. 72)
3. *Ministar poduzetništva i obrta Gordan Maras kazao je pak da zbog povećanja trošarina ne bi trebalo biti posebnog poskupljenja goriva ni za građane, ni za industriju, jer su cijene goriva u posljednje vrijeme padale.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 3)
4. *Najvažnije je da sav asfalt ide iz ovoga parka, jer mu tu nije mjesto i staze će biti zamijenjene bijelim šljunkom.* (Glas Slavonije, 17. travnja 2015., str. 12)

U navedenim primjerima zarez se ne bi trebao pisati ispred uzročnog veznika *jer*.

3. Zaključak

Iz svega navedenog može se zaključiti kako je današnje stanje hrvatskoga jezika u medijima izrazito loše. Vlada na različite načine zanemarivanje hrvatskoga jezika, kao i ignoriranje jezičnih normi u svim medijima. Mnogi smatraju da je razlog tolike „nepismenosti“ što veliki broj tekstova uopće ne prolazi lekturu.

Rad je zahtijevao istraživanje mrežnih portala i novina kako bi se dobio uvid u to koliko se mediji pridržavaju norme hrvatskoga standardnog jezika. Izabrani su specifični primjeri koji su razvrstani prema morfološkoj ili sintaktičkoj razini.

Na morfološkoj razini promatrali su se primjeri glagola u futuru I. i kondicionalu I. te glagolski prilog i pridjev. Primjeri koji su izdvojeni u radu pokazuju da se u medijima često griješi prilikom pisanja pomoćnog glagola *htjeti* u futuru i *biti* u aoristu. Razlog tomu je neznanje o tome kako izgleda njihova paradigma. Također, u futuru I. dosta je pogrešaka pronađeno prilikom pisanja *bit ću*, kojega su zamijenili nepravilnim oblikom *biti ću*. Mnoge pogreške uočene su u pisanju glagolskog priloga *slijedeći* i pridjeva *sljedeći*. Iz primjera je vidljivo da najčešće dolazi do njihove zamjene, odnosno da se većinom piše samo glagolski prilog *slijedeći* i u funkciji priloga i u funkciji pridjeva.

Nadalje, primjeri su pokazali kako je publicistički stil hrvatskoga standardnog jezika varijantne morfološke oblike, gdje god se moglo, sveo na jedan. Teško je bilo pronaći primjere pravilne uporabe navezaka u genitivu (*-a*) i dativu (*-u*), dok se u lokativu mogao pronaći pokoji primjer pravilne uporabe navezaka. U jeziku, a dosta često i u govoru, prevladava nepravilna uporaba neodređene zamjenice kada ona dolazi s prijedlogom. Najčešće pogreške koje su uočene u istraživanju su one koje se odnose na nerazdvajanje niječnog oblika zamjenice i njezino umetanje ispred prijedloga.

Poseban naglasak stavljen je na proučavanje prijedloga. Zamijećeno je kako u medijima prevladava dobro razumijevanje prilikom pisanja prijedloga *između* i *među*, uz prijedlog *iz* i *za* većinom se pravilno upotrebljava određeni padež. No zamijećeno je i kako se mnogo griješi pri pisanju prijedloga *s*/*sa*, gdje se najčešće upotrijebljava veznik *sa* bez obzira na to kako riječ iza njega započinje. Nadalje, u medijima je zamijećena dosta česta zamjena prijedloga *tijekom* s prijedlogom *tokom*. Parni prijedlozi *od-do* većinom su u novinskim člancima dobro upotrijebljeni, no na mrežnim portalima pronađeno je dosta primjera nepravilne uporabe (najčešće se koristi njihova kombinacija, pr *od 7-17*).

U skupini veznika promatrali su se primjeri pisanja veznika *ni/niti* te složenih veznika *s obzirom na to da /bez obzira na to.* U medijima se ipak najviše mogu pronaći primjeri nepravilne uporabe navedenih veznika. Kod veznika *ni/niti* najčešće se griješi u tome što se koristi njihova kombinacija (*ni hrane niti pića*), umjesto uporabe ili veznika *ni...ni* (*ni hrane ni pića*) ili veznika *niti...niti* (*niti hrane niti pića*). Kod složenih veznika *s obzirom na to da/ bez obzira na to* najčešće se griješi pri izostavljanju određenih dijelova (*s obzirom na to da < obzirom na*).

Na sintaktičkoj razini promatrali su se položaj enklitike, posvojni genitiv/pridjev, (ne)punoznačni glagol + glagolska imenica kao i pisanje zareza u složenim rečenicama. U medijima vlada neznanje u pisanju položaja enklitike koja se najčeće stavlja ispred naglašene riječi (*je vidio < vidio je*). Također, zamijećeno je kako se većinom upotrijebljava posvojni genitiv umjesto pridjeva (*sudac istrage < istražni sudac*). Nadalje, u pisanju (ne)punoznačnog glagola i glagolske imenice uočeno je kako se većinom punoznačni glagoli zamjenjuju nepunoznačnim glagolom uz koji dolazi glagolska imenica (*izvršiti uplatu < uplatiti*). Što se tiče pisanje zareza u složenim rečenicama, uočeno je mnogo primjera nepravilnoga pisanja. Čak su uočeni i primjeri gdje se u istom tekstu ispred jednog veznika negdje piše zarez, a negdje ne.

Prilikom pisanja ovoga rada polazilo se od pretpostavke kako će se u podjednakoj mjeri nailaziti na pogreške u novinskim člancima te na mrežnim portalima. Nakon istraživanja može se zaključiti kako mediji uistinu obiluju mnogim primjerima nepridržavanja norme hrvatskoga jezika. Može se zaključiti kako je broj pogrešaka daleko veći na mrežnim portalima nego u novinskim člancima.

Bilo bi dobro kada bi ljudi koji se bave prenošenjem informacija, u bilo kojem obliku medija, proučili koja su to sporna pitanja, odnosno pogledali one primjere gdje se najviše griješi u pisanju kako bi što bolje i cjelovitije mogli oblikovati svoje informacije, kao i pokazati izvrsno poznavanje hrvatskoga standardnoga jezika.

4. Literatura

Anić, Vladimir. 2007. *Rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb: Novi Liber.

Barić, Eugenija i dr., 1997. *Hrvatska gramatika*, Zagreb: Školska knjiga.

Ćutuk, Igor, ur. 2012. *Jezični priručnik Coca-Cole HBC Hrvatska – Hrvatski jezik u poslovnoj komunikaciji*. Zagreb: Kersch Offset.

Govorimo hrvatski : jezični savjeti, priredio Mihovil Dulčić. 1997. Zagreb: Hrvatski radio: Naprijed.

Frančić, Anđela; Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica. 2005. *Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskome standardnom jeziku,* Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.

Hrvatski pravopis. 2013. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.

Hudeček, Lana; Mihaljević, Milica, 2009. *Jezik medija,* Zagreb Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb

Katičić, Radoslav. 2002. *Sintaksa hrvatskoga književnog jezika*. Zagreb HAZU, Nakladni zavod Globus: Zagreb

Kovačić, Barbara; Matas, Ivanković, Ivana. 2007. „Parni prijedlozi“ u *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje,* knj.33, str. 245-261.

Oraić Tolić, Dubravka. 2011. *Akademsko pismo*. Zagreb: Naklada Ljevak.

Rišner, Vlasta. *Jezik medija kao s(t)jecište različitih stilova* (u tisku)

Rječnik hrvatskog jezika. 2002. Ur. J. Šonje. Školska knjiga - Leksikografski zavod: Zagreb

Silić, Josip; Pranjković, Ivo. 2005. *Gramatika hrvatskoga jezika*. Zagreb: Školska knjiga.

Građa:

24 sata (20. travnja 2015., 22. travnja 2015., 4. svibnja 2015. i 6. svibnja 2015.)

Večernji list (20. travnja 2015., 5. svibnja 2015., 8. svibnja 2015., 9. svibnja 2015. i 11. svibnja 2015.)

Glas Slavonije (17. travnja 2015., 18. i 19. travnja 2015, 20. travnja 2015. i 21. travnja 2015.)

Mrežni portali:

(http://www.vijesti.rtl.hr/novosti/506308/sinovi-lokalnih-mocnika-tjeraju-strah-u-kosti-vrbovcanima/, pristupljeno 31. srpnja 2015.)

(http://www.mojosijek.hr/kad-narastem-biti-cu-2/2074.html, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://www.antenazadar.hr/clanak/2015/07/perica-zelim-hocu-mogu-i-biti-cu-trener/, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://politika24.net/berlusconi-biti-cu-ministar-mom-prijatelju-putinu/, pristupljeno 31.srpnja 2015.)“

(http://arhiva.nacional.hr/clanak/74255/mesic-ne-zadrzavam-nikakav-utjecaj-u-vojsci-biti-cu-dozivotni-bivsi-predsjednik , pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://www.advance.hr/vijesti/izrael-prijeti-novim-napadima-na-pojas-gaze-ako-provokacije-ne-prestanu-morati-cemo-uzvratiti-znatno-zesce/, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://net.hr/rukomet/kauboji-gledali-brazil-i-iznenadili-se-vidjenim/ , pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://www.vecernji.hr/hrvatska/vise-od-100000-radnika-iz-hrvatske-otici-ce-u-njemacku-5000-u-spanjolsku-1010626, pristupljeno 31. srpnja 2015.)

(http://www.tportal.hr/sport/nogomet/180703/Eriksson-poludio-Ja-bi-trebao-biti-engleski-izbornik.html, pristupljeno 6. kolovoza 2015.)

(http://www.cakovec.hr/web/prikupljeno-8-40000-kuna-za-projekt-i-ja-bi-na-more/ , pristupljeno 29.kolovoza 2015.)

(http://arhiva.nacional.hr/clanak/130439/ja-bi-vam-nakon-ovog-povecao-placu , pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://www.24sata.hr/nogomet/ibrahimovic-van-gaal-i-ja-bi-se-stalno-svaali-ali-ja-to-volim-429925, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://www.jutarnji.hr/radosevic-sokirao-suigrace---kako-je-josip-to-mogao-odbiti--pa-mi-bi-pjeske-isli-u-parmu--/1079703/ , pristupljeno 19. kolovoza 2015.)

(http://www.novilist.hr/Sport/Nogomet/Damir-Kreilach-Moramo-se-iskupiti-za-ono-sto-smo-pruzili-ove-polusezone , pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://www.slobodnadalmacija.hr/Split-%C5%BEupanija/tabid/76/articleType/ArticleView/articleId/288410/Default.aspx, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://www.24sata.hr/news/i-mi-bi-istru-reklamirali-u-turskoj-da-imamo-novca-109400, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://www.jutarnji.hr/suker-nije-stedio-novinare--imamo-puno-antinogometne-politike-/1376262/, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://mojtv.hr/magazin/4721/dzihad-ne-hvala-mi-bi-gledali-ocajne-kucanice.aspx , pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://www.slobodnadalmacija.hr/Hrvatska/tabid/66/articleType/ArticleView/articleId/261623/Default.aspx, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://www.dnevno.hr/vijesti/regija/bahati-vucic-vi-bi-pozitivno-o-gotovini-kad-cete-vi-pozitivno-o-srpskim-generalima-5878-5878 , pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://dnevnik.hr/vijesti/hrvatska/vi-bi-danas-trebali-uhvatiti-znate-koliko-u-hrvatskoj-gradonacelnika-i-nacelnika-jedno-300---358874.html , pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://www.republikainfo.com/index.php/top-teme/8055-bozanic-o-papi-franji-i-ja-bi-se-vozio-zet-om-ali-moram-stici-tocno-na-vrijeme, pristupljeno 21. kolovoza 2015.)

(http://www.jutarnji.hr/-ne-sjecam-se-kad-sam-se-zadnji-put-vozio-javnim-prijevozom--bozanic-podijelio-dojmove-o-novom-papi-franji/1092284/, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

(https://dnevnik.hr/vijesti/hrvatska/sprziti-dvd-ja-bi-sprzila-slaninu-i-sunku-a-ne-dvd---275729.html, pristupljeno 29. kolovoza 2015.)

(http://www.smartphonehrvatska.com/2013/04/14/samsung-galaxy-metal/, pristupljeno 23.ožujka 2013.)

(http://www.zenska-kosarka.com/novi-zagreb-i-tresnjevka-slijedeci-tjedan-na-zavrsnici-mzrkl-za-kadetkinje-u-novom-sadu/, pristupljeno 23.ožujka 2013.)

(http://www.jutarnji.hr/sanaderovi-odvjetnici-otkrivaju-slijedeci-korak-u-obrani-novi-potezi-jadranke-slokovic-i-cede-prodanovica/1391603/, pristupljeno 31. srpnja 2015.)

(http://www.otvoreni.hr/rihanna-je-mentorica-slijedece-sezone-showa-the-voice/, pristupljeno 17. kolovoza 2015.)

(http://www.index.hr/rouge/clanak/vise-nema-sumnje-zarucnicki-prsten-kim-kardashian-slijedeci-mjesec-ide-na-aukciju/701817.aspx, pristupljeno 17. kolovoza 2015.)

(http://www.24sata.hr/show/paris-hilton-zeli-dijete-do-kraja-slijedece-godine-63516, pristupljeno 17. kolovoza 2015.)

(http://www.24sata.hr/show/marija-husar-se-slijedece-godine-zeli-udati-za-vjeku-94718 , pristupljeno 17. kolovoza 2015.)

(http://varazdinske-vijesti.hr/sport/lackovic-vratit-cu-se-slijedece-sezone-jos-jaci.html , pristupljeno 17.kolovoza 2015.)

(http://www.24sata.hr/politika/sanader-se-slijedeci-tjedan-vraca-natrag-u-hrvatsku-193636 , pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

(http://www.regionalexpress.hr/site/more/slijedei-tjedan-ide-novi-puni-kamion-donacija-za-slavoniju , pristupljeno 30.kolovoza 2015.)

(http://www.vecernji.hr/hrvatska/glavas-ce-u-osijeku-prvo-posjetiti-majcin-grob-987362, pristupljeno 31. srpnja 2015.)

(http://www.index.hr/sport/clanak/heynckes-ljutit-nikada-od-nikog-nisam-trazio-savjet-pa-necu-ni-od-guardiole/672465.aspx , pristupljeno 17. kolovoza 2015.)

(http://www.jutarnji.hr/boris-dezulovic-usao-je-1991--u-okupirani-vukovar--ti-cuti-i-ne-pricaj-s-nikim--samo-gledaj-i-povracaj---/988018/, pristupljeno 17. kolovoza 2015.)

(http://www.efzg.unizg.hr/default.aspx?id=22307, pristupljeno 17. kolovoza 2015.)

(https://razvoj.gov.hr/print.aspx?id=1637&url=print, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

(http://www.vecernji.hr/borilacki-sport/miocic-uoci-nelsona-ne-bih-ovo-mijenjao-za-nista-na-svijetu-568685, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

(http://slobodnadalmacija.hr/Split/tabid/72/articleType/ArticleView/articleId/272835/Default.aspx , pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

(http://www.24sata.hr/strane-zvijezde/a-jolie-postala-sam-glumica-jer-nisam-znala-za-nista-drugo-422413, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

(http://www.jutarnji.hr/don-ivan-grubisic--crkva-grozava-civilnost-hrvatske-drzave--a-za-nista-ne-odgovara-/1172836/ , pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

(http://www.24sata.hr/crna-kronika-news/svjedok-pretjecao-sam-auto-izmeu-nas-su-projurila-tri-auta-349223, pristupljeno 31. srpnja 2015.)

(http://www.jutarnji.hr/amerikanka-doji-sina-i-njegovog-prijatelja--toliko-je-ljubavi-izmedu-njih-dvojice--to-je-posebna-veza-/1397883/ , pristupljeno 31. srpnja 2015.)

(http://balkans.aljazeera.net/vijesti/interaktivna-mapa-zemlje-sa-najvise-sume-u-regiji, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

(http://www.kalinovac.hr/index.php/109-udruge-i-drustva/nk-kalinovac/1144-zapoceo-proljetni-dio-prvenstva-sa-pobjedom-u-suhopolju, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

(http://www.fccroatia.ch/index.php/vijesti/7-croatia-startala-sa-pobjedom, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

(http://www.vecernji.hr/nogomet/mamic-bi-u-europi-morao-igrati-sa-dva-zadnja-vezna-969851/multimedia/p2, pristupljeno 30. kolovoza 2015.)

(http://www.valentinovo.net/ljubav/kako-se-pomiriti-sa-deckom.php, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)

(http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7119, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)

(http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/6497, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)

.“ (http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7018, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)

(http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7018, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)

(http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7130, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)

(http://www.kupime.hr/ponuda/3-dana-u-daruvarskim-toplicama/12166, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)

(https://www.trendi.hr/hr/offers/Moravske-Toplice-3-dana-potpunog-opustanja-za-dvije-osobe-uz-polupansione-Hotel-Termal-1249-kn, pristupljeno 30.kolovoza 2015.)

(http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7188 , pristupljeno 31. Kolovoza 2015.)

(http://savjetnik.ihjj.hr/savjet.php?id=158 , pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.24sata.hr/news/vrijeme-sutra-u-cijeloj-zemlji-tokom-dana-suncano-46220, pristupljeno 31. srpnja 2015.)

(http://malezensketeme.com/njega-i-zdravlje/kosa/kako-njegovati-kosu-tokom-ljeta/, pristupljeno 31.srpnja 2015.)

(http://www.istramet.com/od-subote-povoljno-vrijeme-djelomice-suncano-uz-buru-a-od-ponedjeljka-i-osjetno-hladnije/, pristupljeno 31.srpnja 2015.)

(http://www.slobodnadalmacija.hr/Svijet/tabid/67/articleType/ArticleView/articleId/297707/Default.aspx, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.zizula.hr/ct-menu-item-31/ct-menu-item-43/aktivnosti-tokom-godine,-sitno-donje , pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://kaportal.rtl.hr/muzak-preplivao-biser ,pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://varazdinski.rtl.hr/drustvo/spancirfest-tokom-dana-bogat-ulicni-program-navecer-parov-stelar-predin , pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://varazdinski.rtl.hr/drustvo/spancirfest-tokom-dana-bogat-ulicni-program-navecer-parov-stelar-predin, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7161, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/7177, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.crnojaje.hr/Deals/Details/6880, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://dnevnik.hr/vijesti/hrvatska/hdz-vlada-nema-ni-plana-niti-ideje---284450.html, pristupljeno 20. kolovoza 2015.)

(http://www.24sata.hr/nogomet/iz-bilog-kuta-kako-je-stvarno-zapoceo-rat-na-mom-otoku-314654, pristupljeno 20. kolovoza 2015.)

(http://www.dnevno.hr/zdravlje/ni-vise-niti-manje-za-zdravo-srce-potrebno-je-sedam-sati-sna-8670, pristupljeno 20. kolovoza 2015.)

(http://www.jutarnji.hr/video-niti-mourinho--ni-ronlado-ma-ni-messi--zvijezda-veceri-bio-je---luka-modric-/1050755/, pristupljeno 1. rujna 2015.)

http://www.vecernji.hr/sjeverozapadna-hrvatska/jos-se-ne-zna-ni-koliko-smeca-niti-cijena-obrade-966282)

http://www.24sata.hr/nogomet/ni-na-poljudu-niti-u-osijeku-protiv-skotske-na-maksimiru-305413)

(http://www.hrsport.net/vijesti/488394/nogomet-italija/juventus-ne-dovodi-ni-isca-niti-oscara-u-ovom-trenutku-to-je-nemoguca-misija/, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.telegram.hr/politika-kriminal/coca-cola-placa-znanstvenike-koji-govore-da-problem-debljine-nije-u-hrani-ni-picu/, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.24sata.hr/crna-kronika-news/s-obzirom-na-broj-navijaca-derbi-u-maksimiru-je-bio-miran-427977, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.index.hr/vijesti/clanak/ostojic-nece-prihvatiti-burusicevu-ostavku-s-obzirom-da-mu-je-sin-u-pritvoru-ocito-je-da-nije-znao-sto-sin-radi/674517.aspx, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.index.hr/vijesti/clanak/sdp-s-obzirom-da-su-sada-u-kampanji-protiv-nas-moramo-reagirati-obitelj-kerum-nepropisno-parkira/673742.aspx, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.24sata.hr/nogomet/gazzetta-clarence-seedorf-prvi-kandidat-za-klupu-milana-312552, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.24sata.hr/politika/drugo-lice-splita-kerum-na-rivi-pjevao-jasenovac-i-gradisku-314477, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.poslovni.hr/svijet-i-regija/gazprom-smanjio-plan-proizvodnje-296474, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://net.hr/novac/ina-prebacila-plan-proizvodnje-plina/, pristupljeno 1. kolovoza 2015.)

(http://www.index.hr/vijesti/clanak/potrosacka-kosarica-troskovi-zivota-rastu-place-padaju/551532.aspx, pristupljeno 1. kolovoza 2015.)

(http://www.vecernji.hr/hrvatska/karlovcani-za-rezije-moraju-dati-ni-manje-ni-vise-nego-pola-place-916872, pristupljeno 1.rujna 2015.)

(http://www.nexcom.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=120&Itemid=175&lang=hr ,pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://moj.totohost.hr/knowledgebase.php?action=displayarticle&id=23,pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.rezultati.com/online-kladenje/, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.jutarnji.hr/goal-com-tvrdi--mandzukic-ce-biti-rezerva-lewandowskom--hrvatnije-top-klasa-/1172856/, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.mup.hr/main.aspx?id=160621, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://24sata.info//vijesti/svijet/129983-rusija-asadov-mirovni-prijedlog-treba-se-uzeti-u-razmatranje.html, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.sibenik.in/zupanija/tudmanov-spomenik-u-kninu-predstavljat-ce-civilizacijski-iskorak-nece-biti-odraz-dnevno-politickih-zelja-i-ukusa/42608.html ,pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.24sata.hr/znanost/zeljeli-ste-postaviti-pitanje-s-hawkingu-sada-to-mozete-430302 , pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://www.vijesti.rtl.hr/novosti/1500288/ne-moze-se-izvesti-zakljucak-da-su-sve-strane-jednako-krive/, pristupljeno 1. rujna 2015.)

(http://bujicarijeci.com/2013/12/s-ili-sa/, pristupljeno 2. rujna 2015.)

(http://www.jutarnji.hr/filip-david--pisanje-je-neka-vrsta-cuda/1407762/, pristupljeno 2. rujna 2015.)

(http://www.hrsport.net/vijesti/457793/nogomet-maxtv-prva-liga/hadzic-s-obzirom-da-je-hajduk-dosta-agresivan-odgovorili-smo-agresijom/, pristupljeno 2. rujna 2015.)

(http://www.dnevno.hr/sport/nogomet/komentar-hoce-li-izbornik-kovac-imati-hrabrosti-ostaviti-mandzukica-na-klupi-808000 , pristupljeno 2. rujna 2015.)

http://www.glas-slavonije.hr/229794/1/Zasto-se-godinama-skolovati-Placa-ucitelja-je-6472-a-NKV-duhanca-5360-kuna

5. Životopis

Antonela Knežević rođena je 3. kolovoza 1991. godine u Osijeku. Osnovnu školu pohađala je u Tenji (1998-2006). Nakon završene škole upisuje Opću gimnaziju u Osijeku (2006-2010). Polaže državnu maturu nakon koje se upisuje na Filozofski fakultet u Osijeku (2010), smjer *Hrvatski jezik i književnost*. Preddiplomski studij završava 2013. godine, nakon čega upisuje diplomski studij, nastavnički smjer.